Ayşe Kulin:
Doğdum. Kızdım

öykü-ler açık-hava'da

§

Yayın No **2104**
Açıkhava **19**

Doğdum. Kızdım
Ayşe Kulin

Editör: Murat Çelik
Kapak Tasarımı: Kardelen Akçam
Sayfa Tasarımı: Gelengül Erkara
Düzeltmen: Cansu Canseven

© 2021, Ayşe Kulin
© 2021, bu kitabın Türkçe yayın hakları Everest Yayınlarına aittir.

1. Basım: Mart 2022
2. Basım: Temmuz 2023

ISBN 978-605-185-680-3
Sertifika No: 43949

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 45099
Çiftehavuzlar Yolu
Acar Sanayi Sitesi No: 8
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: (0212) 674 97 23
Faks: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI
Ticarethane Sokak No: 15
Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (212) 513 34 20-21
Faks: (212) 512 33 76
e-posta: info@everestyayinlari.com
www. everestyayinlari.com
www. twitter. com/everestkitap
facebook.com/everestyayinlari

Everest Yayınları, Alfa Yayın Grubu'nun tescilli markasıdır.

AYŞE KULİN

DOĞDUM. KIZDIM

§

Bu kitapta okuduğunuz öyküler, yazarın *Geniş Zamanlar* (1998) ve *Bir Varmış Bir Yokmuş* (2006) adlı kitaplarından seçilmiştir.

İçindekiler

Kurban
6

Güllü
9

Kedi
61

Zehra
92

Aydın
117

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'ne bir an önce geri dönülmesi ısrarıyla bu kitaptaki öyküleri ülkemin, erkekler tarafından şiddet gören ve öldürülen genç kızlarıyla kadınlarına adıyorum.
Telif gelirim **MOR ÇATI**'ya bağışlanacaktır.

AYŞE KULİN

Kurban

Doğdum. Kızdım.
Bu dünyaya hiç gelmemiş saydılar
İlk avazda beşik kertip kaderimi yazdılar
Bez bebekle oynatmadan otlaklara saldılar
Mahsul biçtim, hayvan güttüm
Yeşermeden büyüdüm.

İlk kanı gördüğümde kocaya sattılar
Gerdanıma beşi birlik altın taktılar
Gençliğime iki koçu bedel biçtiler
Üçüncüyü benim için kurban ettiler
Amanın beni başlık için yaktılar.

Sürme gözlü koç mu, ben miyim kurban?

Düğünümde elime kına yakıldı
Kanlı çarşafım ipe serildi
Mağrur kocam horoz gibi gezdi, gerindi

On dördüme varamadan döllendim
Üzerime kuma geldi, dellendim
Kumanın da benim de elimiz bağlı
Yüreğimizde yangın, gözümüz dağlı.

Baş kaldırdım, namluya kurşun sürdüler
İnfaz için ailenin en gencini seçtiler
Durma kardeş, sık kurşunu alnıma
Yaşanmamış gençliğim çeyiz bohçamda durur
Bu töreye doğan kadın ölüm ile kurtulur.
.....

Saklı Şiirler, Haziran 2012

Güllü

Ayaklarının dibinde güllerden bir tepecik oluşmuş. Saçlarına, omuzlarına ve eteğinin farbalalarına kırmızı güllerin irili ufaklı yaprakları takılmış. "Yaşşşaaa... Nur ol... En büyük sensin!" diye bağrışıyor, çatallarını tabaklara vurarak tempo tutuyorlar masalarda oturanlar. Alkıştan inliyor salon. Elleriyle susmalarını işaret ediyor ama dinleyen yok! Sahneyi bölen tülün ardındaki saz heyeti sabırla bekliyor alkışların dinmesini. Alkışlar hafifler gibi olunca, şefe başıyla işaret ediyor ve ikinci şarkıya geçiyor. Bağıran, alkışlayan insanlar anında suspus oluyor, nefeslerini tutup dinliyorlar... "*Sensiz geçecek gecenin gündüzü olmayacak sanırım.*"

Sımsıkı yumuyor gözlerini şarkısını okurken. Rimelli uzun kirpikleri hafifçe titreşiyor.

Söylediği şarkı sadece dudaklarından dökülmüyor, şarkının her bir sözü yüreğinden geçerek, ruhundan akarak ulaşıyor dinleyenlere. Şarkıcı, yağmurlu bir sonbahar gecesinde, sevdiğine kavuşamayan mahzun kadının hüznünü salondaki tüm konuklara geçiriyor. Masaları dolduran insanların her birini, kendi iç âlemine döndürüyor. Kimi geçmişte kalan bir sevgiliyi hatırlıyor, kimi

yüreğinde taşıdığı taze aşkını anıyor ve nihayet sustuğunda, bir alkış tufanı daha kopuyor. Ayakta alkışlıyorlar genç kadını. Sağ elini yüreğinin üzerine koyarak eğiliyor, selam veriyor şarkıcı, sahnede yavaş yavaş ileri geri yürüyor alkışların dinmesini beklerken. Sonra, sahnenin tam ortasına geliyor, duruyor, mikrofonu ağzına yaklaştırıyor ve kalabalığın çoşkun alkışını bıçakla keser gibi kesiyor. Bu kez, bir başka İstanbul şarkısının sözleri dökülüyor kiraz dudaklarından.

"Bende hicran yarasından da derin bir yara var."

Sağ kirpiğinin ucunda belli belirsiz bir ıslaklık... Hicran yarası kanıyor besbelli, o okurken. Yüzündeki kedere inat, dudakları, saten elbisesiyle aynı tonda, cıvıl cıvıl koyu kırmızı, sedefli bir rujla boyanmış. Uzun topuklu ayakkabıları bilekten bağlı. Bir şelale gibi sağ yanından göğsüne dalga dalga dökülen lepiska saçlarını zarif bir baş hareketiyle savurup başka bir şarkıya geçiyor, onu hayranlıkla dinleyenlerin takdirinden habersiz okuyor şarkısını. Okurken kendinden geçmesi, bu dünyadan koparak başka bir âleme uçması güftelerde kendini bulmasından mı? Yoksa tüm şarkılar onu anlattığı için mi? Onun aşkını, onun yalnızlığını, onun hüznünü...

"Kimseye etmem şikâyet ağlarım ben halime,
titrerim mücrim gibi baktıkça istikbalime."

Titriyor gerçekten de. İncecik bedeni sarsılıyor. Gözpınarında bir damla yaş parıldar gibi oluyor bir an ama hemen toparlıyor kendini. Şarkıcı ağlamıyor fakat yüreğinden kopan bir tel... bir name... onu dinleyen tüm kadınları ağlatıyor. Bu kez şarkı sona ermeden başlıyor alkışlar. Sürekli alkışlar. Bitmeyen tükenmeyen alkışlar. Birkaç kere eğiliyor, sahnede sağdan sola, soldan sağa yürüyerek, bir eli yüreğinin üzerinde, öpücükler yolluyor salona. Sonra eliyle orkestraya işaret ediyor, onlara yönlendiriyor alkışları, teker teker adlarını söyleyerek onurlandırıyor müzisyenleri. Nihayet küçük adımlarla kuş gibi seke seke çıkıp gidiyor sahneden.

İkinci bölümde oynak, neşeli şarkılar var. Bir an bekliyor perdenin arkasında, sahneye çıkmadan... tam da şalala lala... şalala lala... çalarken, elleri havada parmaklarını şıklatarak, göğüslerini ve omuz başlarını titreterek ilerliyor, ışığın bir tepsi gibi yayılıp genişlediği noktaya geliyor. Işık içinde ışık var gibi, şimdi. Mavi pullarla bezenmiş tüllerin içinde bir ikinci ışık seli de o sanki... Sahnede belirmesiyle ayağa fırlayan ve delice alkışlayan seyircileri görünce kaptırıyor kendini, şarkısını söylerken oynuyor da.

"Kız saçların lüle lüle
Kız benziyor beyaz güle...
Bu gül benim hayatımdır
Ölürüm de vermem ele."

Gül... Gül... Gül... Bu gül benim hayatımdır... Gül Gül, diye tempo tutuyor salonu dolduranlar, Gül... Gül... Gül... Aralarında biri var ki, gür sesi herkesin sesini bastırıp kulağının dibinde patlıyor. "Gül lüüü... Gül lüüü... GÜL LÜÜÜ! GÜLLÜ DEDİM SANA!!!"

Güllü yavaşça indiriyor havaya kaldırdığı kollarını. Yüzünü güneşe çeviren çiçekler gibi ağır ağır dönüyor sesin geldiği yöne.

"Yine mi Muazzez dinliyorsun sen!"

"Televizyonu açmıştım da rast geldi."

"Bok rast geldi! Araya taraya bulmuşsundur, hangi kanalda söylediğini. Bir de beni kandıracak."

Buldumsa buldum, diyor içinden.

"Niye erken geldin bugün?"

"Erken mi? Ne diyorsun be? Saatin kaç olduğundan haberin yok mu senin?"

"Her zaman daha geç gelirsin de..."

"Yoksa yemek hazır değil mi gene?"

"Hazır hazır. Hazır olmaz olur mu! Düğün çorbamız var, yoğurtlu..."

"Eti nerden buldun?"

"Et mi? Ne eti?"

"Etsiz düğün çorbası olur mu?"

"Olur, niye olmasın! Yumurta kırıverdim içine, mis gibi oldu."

"O halde ne oturuyorsun televizyonun karşısında hâlâ? Kalkıp kursana sofrayı."

Uzandığı çekyattan kalkıyor Güllü, mavi pullu tuvaletin içinden sıyrılıyor, mor çiçekli pazen elbisesinin kıçına yapışmış eteğini çekeleyerek mutfağa koşuyor. Musluğun içinde, üst üste yığılmış öğlenden kalan tabakların yemek artıklarını alelacele boşaltıyor çöpe. Musta mutfağa gelmeden donmuş yağları akıtmaya ve ihmal edip yıkamadığı bulaşığı bir an önce bitirmeye uğraşıyor. Odadan sesi geliyor homurdanan kocasının.

"Fırlatıp atacağım bu televizyonu pencereden aşağı! Bu eve girdiğinden beri bereketi kalmadı evin be!"

Mutfaktan bağırarak karşılık veriyor Güllü.

"Kaynanaları mı seyrediyorum, komşu kadınlar gibi sabahtan akşama? Evlenme evlerini mi seyrediyorum? Bizim mahalledeki kadınların hiçbiri sabah iş tutmuyorlar o programların yüzünden... ben kırk yılın birinde sevdiğim bir şarkıcının..."

Lafını bitirtmiyor Musta. "Keşke sen de öteki karılar gibi oturup kaynanaları filan seyretsen!" diye bağırıyor, elleriyle hareketler yaparak duvara konuşan kocası, duvar ne dediğini anlarmış gibi. "Öyle olsa, mahalle karıları oturmuş, mahalle karılarını seyrediyor diyeceğim. Hayır, öyle değil ki... bizimki konser izliyor... Haber izliyor... Keman çalan kokonaları izliyor. Nedir o parmak uçlarında yürüyen sıska bacaklı uşaklarla sıska karılar... balo mudur nedir... onları izliyor..."

"Bale bale," diye sesleniyor mutfaktan, aceleyle yıkadığı tabakları kurulayıp sofraya dizmeye başlayan Güllü.

"Ne boksa işte. Sanırsın ki bizim karı profosor. Sanırsın ki köydeki tek göz evinden değil, saraydan çıktı da geldi koynuma."

"Sofra hazır. Haydi gel."

Mutfağa giriyor Musta. Çöküyor çorba kâsesinin başına.

"Ekmek nerde lan?"

"Geldi geldi..."

"Gelmeyecek! Hazır olacak sofrada ben oturduğum zaman! Nah tam şurada duracak bir somun ekmek."

"Al."

"Ne bu?"

"Ekmek işte. Dilimledim de koyuverdim sepete."

"Ulan karı, ananın evinde dilimlenmiş ekmek mi yerdin sepetten? Nereden bulup çıkarıyorsun bu icatları? Koy şuraya somunu, ben kırar alırım istediğim gibi."

Musta ekmek dilimlerini çorbanın içine doğrarken de sürdürüyor şikâyetlerini.

"Hep bu televizyon boku yüzünden. Sabahtan akşama başındasın aletin. Orada görüyorsun değil mi bu dilimlenip sepete konmuş ekmekleri, filanları... o, kara gözleri sürmeli karının yemek programını seyrediyorken yakaladım seni geçen

gün. İlle de televizyon seyredeceğim diyorsan, otur türküleri filan dinle. İşte o kadar! Neyine senin şehir karılarının yemek usullerini öğrenmek! Neyine senin Muazzez!"

"Seviyorum onu," diyor Güllü, "hoşuma gidiyor. Her hali hoşuma gidiyor."

"Sevici misin ne boksun kız! Söyletme beni akşam akşam."

"Aaa tövbe estafurullah! Şarkıcı beyenmek yasak mı?"

"Şarkıcının karşısında yemek yapmayı bile unutuyorsan yasak! Hepten yasak ederim sana bu aleti, olur biter."

Bir süre çorbalarını içiyorlar hiç konuşmadan. Sonra Güllü korka korka, sesinin en alçak tonuyla konuşuyor.

"Evin kirasına zam istiyormuş mal sahibi. Öğleden sonra uğradı, seni bulamayınca canı sıkıldı gitti. Ben de bu akşam nöbeti varmış Mustafendi'nin, hiç uğramayın artık, yarın gelirsiniz, dedim."

Yüzüne sıkıntılı bir ifade yerleşiyor Musta'nın. Az önce karısına çatarken gözlerindeki sahte kızgınlıktan çok daha sahici ve derin bir çaresizlik beliriyor bakışlarında. Henüz bitirmediği çorbasını eliyle öteye itiyor.

"Bir şey diyeceğim Musta..."

"Ne?"

"Yeter diyordu ki... şu karşı apartmanda otu-

ran hanım var ya... şu sarışın kadın hani... yedinci katta..."

"Ne bileyim ben. Muhtarı mıyım buranın!"

"Neyse, işte o hanım... Yeter hamile ya, halıları filan silkeleyemiyormuş, üst raflara uzanamıyormuş... bir yardımcı al yanına, demiş hanım."

"Eee?"

"Bana sorduydu, yardıma gelir misin diye... tabii bedava değil, parasıyla..."

Gözlerini duvara dikmiş, hiç konuşmadan oturuyor Musta.

"Şey... Musta... hani sen de bana kızıyorsun bütün gün televizyon seyrediyorum diye... daha cebin taksidini de ödeyemedin... ne lazımdı ki sana cep telefonu, hep bana kızarsın ama... dur dur dur! Vurma be... Ne vuruyorsun be! Aman ne yaparsan yap. On tane al istersen. Bana ne be!"

Çorba tabağını adamın önünden alıp musluğun içine bırakıyor. Kocasıyla arasına, koluna, böğrüne, sırtına inecek yumruklar için emniyetli bir mesafe koyunca, monoton bir sesle sürdürüyor lafını.

"Yani benim elime de birkaç kuruş geçerse, dediydim... mal sahibi de zam isteyince... Neden konuşmuyorsun... bir şey desene be! Soruyoruz işte. Gideceğim demedim ki. Sen izin verirsen, ancak. Huu, duymuyor musun? Huu... Musta..."

Duyuyor Musta ama duymazlığa geliyor, ne diyeceğini bilemediği için. Her zamanki gibi,

"Karı kısmı çalışmaz, evinde oturur," dese, cep telefonunun taksidi nasıl ödenecek? Mal sahibinin zam talebi nasıl karşılanacak? "Tamam, git çalış, para kazan," dese erkekliğine bok sürderecek. Çareyi Güllü'ye çıkışmakta buluyor.

"Ağız tadıyla bir yemek yedirtmiyorsun insana... dır dır dır dır. Yoğurt yok mu?"

"Olmaz mı! Düğün çorbası yoğurtsuz yapılmaz ki. Arttıydı azıcık. Şeker de katayım mı içine?"

"İstemez!"

Çalkaladığı çorba tabağına biraz yoğurt koyup uzatıyor kocasına.

"Eli çok açık bir hanımmış. Kendi de çalışıyormuş zaten. Doktor mu neymiş. Üst baş verirmiş hep Yeter'e. Bayramlarda bahşiş verirmiş... Hani uzak bir yer olsa, demezdim sana ama nah şuracık, burnumuzun dibi..."

Musta gözlerini duvara dikmiş, hayatı boyunca her fırsatta tekrarladığı, "Ben karımı çalıştırmam abi, karı dediğin evinde oturur," lafını nasıl tersyüz edeceğini ve tükürdüğünü nasıl yalayacağını düşünüyor, melil melil.

"Herkesin karısı bir iş tutmuş baksana...Elmas temizliğe gidiyor, Fatik tezgâhta çalışıyor... ne kötülük var bunda, söylesene? Temelli değil zaten, Yeter doğurup da kırkı çıkana kadar... ha ne dersin?"

Yanıtlamıyor adam. Sessizlik uzuyor. Nefesini kesip bekliyor Güllü. Sonunda ağır ağır konuşu-

yor Musta, bakışlarını duvardan ayırmadan.

"Sırf Yeter hamile olduğu için... şimdi olmaz desem, yarın öbür gün bir şey olursa mazallah Yeter'e, kötü kişi ben olurum..."

"Kurban olam Mustam... yalnız Yeter için değil. Bizim de elimiz dar..."

"Yalnız Yeter için! Gebedir diye. Ağır kaldırmasın, etmesin diye... Kaç para verecekmiş?"

"Sen izin verdikten sonra, gider konuşurum yarın."

"Önce parasını öğren... sonra saat dört dedin miydi evinde olacaksın. Öyle akşamlara kadar çalışmak yok ha!"

"Yok yok. Dört, bilemedin beş, evde olurum."

"Sulandırma kız! Dört dedikse dört. Parasını öğren önce. Kaç para verecekmiş gündeliğine?"

"Yeter'e verdiğini bana da verir herhal."

"Olmaz! Geçici iş seninki. Daha çok vermesi lazım."

"Nedenmiş?"

"Dedik ya geçici iş, diye. İş garantin yok, hatır için yapıyorsun madem..."

"Hatır için tabii... yani o yüzden fazla para istememeli..."

"Sen karı kafanla karışma para işlerine. Tamam mı?"

Güllü yanıtlamıyor kocasını, içeri geçip elinde bir gazeteyle dönüyor, "Yeter getirdi, hanımı okuyup atmış da, sen gazetelerin arka sayfalarına me-

raklısın diye, ben de sana sakladım. İster misin?"

"Koy şuraya, bakarım sonra."

Güllü, oturma odalarına dönüp televizyonu açıyor, Muazzez'in son şarkısını yakalıyor. Sesini iyice kısıyor aletin, yarım saat önceki keyfi alamasa da konserin sonuna yetiştiği için tarifsiz bir mutluluk içinde, mavi elbiseyi geçirmeye çalışıyor üstüne ama beceremiyor bu kez. Gözleri mutfak kapısında, ellerini müziğin temposuna uydurarak bileklerinden döndüre döndüre, başını sallayarak şarkıyı dinlemekle yetiniyor.

Gül Hanım, kapıdan çıkmadan önce, açık yeşil tayyörünün üzerine bejli yeşilli bir atkı atıyor. Atkının bir ucu sağ omuzdan sarkarken, diğer ucun sol omzunun üzerinden savruluvermesini hayranlıkla seyrediyor Güllü.

"Yeter iyice ağırlaştı. Doğumdan sonra da nasılsa bir iki ay çalışamaz zati. Yarından itibaren her gün geleceksin, anlaştık değil mi kızım?" diye soruyor Gül Hanım.

"Beyime de bir danışayım da... izin verirse... kaç para alacağımı sorar şimdi."

"Onun maaşını sana vereceğim... Ne var, niye öyle bakıyorsun?"

Gözlerini yere indirip dudaklarını ısırıyor Güllü.

"Az mı buldun parayı?"

"Yok yok... işte şey... ben değil de beyim..."

"Kocan mı az bulur?"

"O biraz şeydir..."

"Paragözdür öyle mi?"

"Borcumuz var da... cep telefonu almıştı..."

"Pekâlâ. Yeter'e verdiğimin üstüne az bir şey daha koyarım. Sırf kısa bir süre geleceksin diye... bir de senin için çok iyi konuştu diye arkadaşın. Çalışkanmışsın, dürüstmüşsün."

"Teşekkür ederim."

"Fazla para aldığını Yeter'e söylemek yok ama..."

"Söylemem."

Güllü uçarak dönüyor evine. Yolda kasaba uğrayıp üç yüz gram kıyma alıyor veresiye.

Kasap önce yanaşmıyor veresiyeye ama iki apartman ötedeki Gül Hanım'ın yanında işe girdiğini öğrenince, iri bir et parçasını kıyma makinesinin içine atıyor. Etin makineden iri pembe solucanlar gibi yağlı kâğıda düşmesini seyrediyor Güllü. "Hey Allahım," diye geçiriyor içinden, "şu işi bana oğlancığı halasına göndermeden nasip edeydin ya, garibimin boğazından bir lokma et geçirtemeden yollattın köyüne. Elbette en iyisini sen bilirsin de bu kez biraz geciktin Allahım."

Kasaptan çıkınca manava, bakkala da uğruyor. Manavdan kıpkırmızı elmalar, bakkaldan kocasının gönlü olsun diye bir şişe rakı alıyor. Hazır eli biraz para tutmuş madem, ucuz şarapları iç-

mesin istiyor Musta. Ucuz şarabın sarhoşluğu çekilmiyor çünkü. Leş gibi kokusu bir yana, bir de canavarlaştırıyor içeni. Güllü giderek ağırlaşan plastik torbalarını hiç gocunmadan taşıyor, dudaklarında bir türküyle dönüyor evine. Televizyonun yanına bile yanaşmadan mutfağa koşup soğanları doğruyor, kıymayı kavuruyor, sofrayı kuruyor. Masasının ortasına çok zarif bir vazo yerleştirir gibi, iftaharla, özenle bırakıyor rakı şişesini. Pilavı tam ateşe salarken geliyor kocası. Anahtar sesini duyunca, yüzünde kocaman bir gülümsemeyle kapıya koşuyor, müjdesini vermek için.

"Ulan karı... ulan ağzına sıçtığımın karısı..."

İlk tokat ağzıyla burnunun üstünde patlıyor. İkincisi yanağına rast geliyor, üçüncüden yana eğilerek kurtuluyor Güllü. Kollarıyla yüzünü örtüp duvarın kenarına çökerek korunmaya çalışıyor.

"Ulan beni rezil ettin bütün mahalleye be! Ulan ben seni öldürmem mi şimdi!"

"Ne yapmışım ki?"

Musta eğilmeye üşendiği için bu kez de tekmelemeye başlıyor karısını. "Bir de soruyor lan! Utanmadan soruyor, bir de. Ulan karı sen değil misin bakkal kasap dolaşıp işe girdiğini ilan eden! Sen değil misin? Ha? Ha? Ha?" Her "ha"da bir tekme iniyor Güllü'nün beline.

"Ayıp mı çalışmak?" diye bağırıyor büzüldüğü duvar dibinden.

"Mahalleye ilan etmek mi lazım?"

"Veresiye vermiyorlar başka türlü. On gündür hiçbir şey alamıyordum eve."

"Şimdi artık dünya âlem biliyor bizim evin karı parasıyla döndüğünü."

Güllü duvara tutuna tutuna ayağa kalkıyor. Helaya yürüyor. Musluğun üzerindeki çiviye çakılı küçük aynada morarmış suratına bakıyor. "Yalnış yaptın kadın," diyor suretine, "hakkı var herifin sana dayak atmakta! Geveze karı!"

"Bu ne hal kızım?" diye soruyor Gül Hanım, "Ne oldu sana böyle?"

"Dün eve giderken, merdivenlerde ayağım kaydı, elimde file vardı da tutunamadım, taa en aşağıya kadar yuvarlandım bööyle."

"Yaa!"

"Yaa, işte öyle oldu."

"Vah vah. İnşallah bir dahaki sefere dikkatli inersin merdivenlerden. Çalışabilecek misin bari?"

"Çalışırım elbette. Bir şeyim yok Allah'a şükür. Kırığım çıkığım hiç yok."

"Pekâlâ. Bugün fazla yorma kendini."

"Sağ ol hanımım."

"Merdivenlerden sık sık düşen bu kadınlar için bir yer var, bir sığınma yeri... Mor Çatı diye... başın çok sıkışırsa, bana sorarsın, e mi?"

"Nasıl yermiş burası?"

"Kimselerin ulaşamayacağı, emniyetli bir yer. Sadece kadınlar için."

"Allah muhtaç etmesin kimseleri."

"Elbette. Aklında bulunsun diye söyledim. Haydi git işini gör Güllü," diyor Gül Hanım. "Ben çıkıyorum. İşin bitince, kapıyı sıkıca çek, pencereleri filan iyi kontrol et, kedinin mamasını da unutma, e mi kızım."

Güllü odaları süpürüyor, toz alıyor, camları siliyor. Elde yıkanacak birkaç parça iç çamaşırını yıkayıp çıkmaya hazırlanıyor, saat üçe doğru. Gül Hanım'ın aceleyle çıktığı için kapatmayı unuttuğu yatak odasındaki radyoda klasik müzik çalıyor sabahtan beri. Güllü önceleri pek aşina olmadığı bu müziği yadırgıyor biraz, gidip bir başka istasyon bulmayı geçiriyor aklından ama sonra hanımı, "Bu kadın da gelir gelmez radyomu karıştırmış," demesin diye vazgeçiyor. Zaten bir süre sonra alışıyor kulakları bu yeni müziğe, rahatsız olmuyor önceki gibi. Evden ayrılmadan radyonun düğmesini çevirip kapatıyor. Pencerelerin sımsıkı kapalı olduğunu kontrol ediyor, mutfağın ışığını söndürüp çıkıyor evden. Gül Hanım'dan aldığı peşin parayla bir gün önce yaptığı alışverişleri ödemeye gidiyor. Ödemeleri yaparken her seferinde, "Bu parayı Mustafendi gönderdi," demeyi de ihmal etmiyor. Ne var ki hiç kimse oralı olmuyor. Kasap, Gül Hanım'ı sorup dedikodu yapmak istiyor. Bir

kocası varmış ama epey zaman önce gitmiş. Boşanmışlar mı acaba? Bilmediğini söylüyor Güllü. Dolaplarda erkek eşyalarının, giysilerinin filan olup olmadığını soruyor kasap. Görmedim, diyor Güllü.

Akşam evde Güllü ile Musta hiç konuşmuyorlar. Güllü mutfak masasının üzerine kocasının yemeğini koyup televizyonun karşısına geçiyor. Sofraya oturmadığı için Musta'nın bağırıp çağırmasını, televizyon seyretmesine itiraz etmesini bekliyor bir süre. Hiç ses çıkmıyor mutfaktan. Besbelli pişman dün yaptıklarına, diye düşünüyor Güllü. Televizyonu zaplarken kulağına sabah dinlediği müziğe benzer bir müzik çalınınca duruyor o kanalda. Orkestrayı görünce şaşırıyor! Aman Allahım, ne kalabalıklarmış öyle... bir sürü siyahlı adam, aralarında kadınlar da var, çalgıları omuzlarına dayamışlar, iskemlelerde oturmuşlar, arka sıralarda bazı adamlar da ayakta duruyor, yine hepsi siyahlar içinde... aaa o da ne, davul gibi kocaman bir alet... bir de borazana benzeyen bir başka alet... zurna olmasın sakın... aha şu kıza da bak hele, kocaman bir çalgıyı bacaklarının arasına almış, vallahi çalgı kendinden daha büyük... bir başka kadının da zurnası var...

"Huuu! Kapatsana şu boktan gıygıyı... Sana söylüyorum Güllü, kafa bu be!"

Hemen zaplayıp bir sonraki kanala geçiyor Güllü. Sonra televizyonun sesini iyice kısıp tekrar konsere dönüyor. Yazık, kızı göremiyor şimdi. Zurna çalan o kadını da seçemiyor artık kalabalığın arasında... Uzaktan görüyor hepsini. Bir adam, sırtı Güllü'ye dönük, eline bir ince sopa almış, kollarını sallaya sallaya devinip duruyor çalgıcılara karşı...

"Kız, şöyle şarkılı türkülü bir şey bulsana bizim oralardan," diye bağırıyor mutfaktan Musta, ilk kadehi yarılamış olmanın verdiği rehavet ve iyimserlikle.

"Allahım, ne olur fazla içmese," diye kendi kendine söyleniyor Güllü, kocasına halk müziği çalan bir program ararken. Biliyor ki ilk kadehin keyfi, üçüncü kadeh biterken şiddete, hitap şekli ise "kız"dan "karı"ya dönüşecek ve kocası bahane bile aramayacak onu dövmek için. Bahane bile aramayacak.

Gül Hanım'ın yine acelesi var bugün. Telaşlı telaşlı dolanıyor odada, telefonla konuşurken. Çalışma odasına gidiyor, masanın üzerindeki dosyalarda bir şeyler arıyor. Kulağına mahkeme, duruşma, dava, rapor lafları çalınıyor Güllü'nün. Hanımın telefon konuşması bitiyor. Dosyalarını çantasına koyup kapıya yöneliyor. Tam kapıdan çıkacakken, Güllü'nün karşısında dikilip durduğunu görünce, sıkıntılı bir sesle soruyor.

"Hayrola?"

"Bir şey diyecektim..."

"Söyle kızım... Haydi çabuk ol ama. Çıkmam lazım, gecikiyorum."

"Acaba... beni bir gün... şeye götürür müsünüz?"

"Neye?"

"Davaya."

"Ne davası?"

"Yeter söyledi de... bazen davalara gidiyormuşsunuz."

"Duruşmaya mı?"

"Evet evet. Mahkemeye yani."

"Neden? Ne yapacaksın orada? Boşanmak filan mı istiyorsun yoksa?"

"Haşa hanımım. Geleyim, göreyim istedim. Sizi seyrederim."

"Nereden çıktı bu şimdi?"

"Ben hep avukat olmak istedim de... sizin gibi... okusaydım eğer..."

"Ben avukat değilim kızım, psikolog... yani bir nevi doktorum. Çocuklu davalarda bazen işim oluyor, bilirkişi olarak filan..."

"Fark etmez, davalara da girip çıkıyorsunuz ya..."

"Ara sıra."

"Olsun! Bir gittiğinizde beni de götürür müsünüz?"

"Allah Allah! Neden?"

"Severim ben mahkemeleri. Yani hep okuryazar insanlar, bilmiş insanlar... avukatlar yani... severim işte."

"Okuman yazman var mı senin? Eğer yoksa... bir şeyler yapabiliriz. Şimdi kurslar var, biliyorsun..."

"Okumam yazmam var. Babam şey edince... orta sondan ayrılmak zorunda kaldım."

"Ortayı okudun demek!"

"Eğer devam edebileydim... liseyi... sonra şeyi... sizin gibi ben de... şey olabilirdim."

"Psikolog mu?"

"Yok, avukat."

"İlahi Güllü!"

"Götürürsünüz beni bir gün mahkemeye, değil mi?"

"Bakarız kızım. Rast gelirse niye olmasın. Haydi sonra konuşuruz bunu... geciktim şimdi."

Gül Hanım, süründüğü yasemin kokusunu evin içinde bırakarak çıkıyor. Güllü balkona fırlayıp hanımının uzun topuklu ayakkabıları üstünde seke seke uzaklaşmasını seyrediyor hayranlıkla. Eline toz bezini alıp salona dönüyor, televizyonu açıyor. Televizyonda, evlenme programlarının birinde, iki kadın avaz avaz ağız dalaşı yapıyorlar. Tiksintiyle yüzünü buruşturup zaplamaya başlıyor. Mahkeme sahneli bir filme rastlamayınca bir süre bir haber kanalında günün

haberlerini dinleyerek toz alıyor. Sonra gazetelerin televizyon sayfalarını karıştırıp film özetlerini okuyor. Heyecanlanıyor birden. Kanalların birinde, babasının savaş suçlarını savunan bir kadın avukatla ilgili bir filmin oynadığını görüyor. Zaplaya zaplaya kanalı buluyor, ütü tahtasını televizyonun karşısına kurup ütüye başlıyor. Filmdeki avukat kadın, Türkiye'deki avukatlar gibi cüppe giymiyor nedense. Bugün Gül Hanım'ın evden çıkarken giydiği tayyöre benzeyen bir etek ve ceket var üstünde. Onun gibi şık ve alımlı ama sarışın değil. Tıpkı Güllü gibi kara gözlü, kara saçlı bir kadın bu. Gülerken, gözlerinin içi gülüyor, yanağında bir gamze oluşuyor. Güllü kendinden geçerek, hayranlıkla kadının savcıya karşı verdiği mücadeleyi izlemeye başlıyor. Elleri, becerikli hareketlerle gerekli sıcaklığa ayarlanmış ütüyü çamaşırların üzerinde gezdirirken, ara sıra da göz atıyor yaptığı işe. Kulağı ve gözü başka yerlerde çalışmaya alışık olduğu için hiç hata yapmıyor, ütülediği eşyaları yakmıyor. Ninesinin, Musta'ya varmadan önce ona hep dediği gibi, eli işte, aklı oynaşta... Ninesinin, onun gözlerinin dalmasını hep oynaşa yormasına nasıl da kızardı. Cahil kadın işte, nereden bilebilirdi, torununun aklının oynaşta filan değil, şarkıcı, çalgıcı, dansçı, avukat, doktor, öğretmen, mühendis olmakta olduğunu. Ütü, dörde katladığı çarşafların üstünde gidip gelirken savunmasını yapıyor Güllü.

"Bakın size numaraladığım delilleri sunuyorum, Sayın Hâkim... Bu deliller karşısında müv..mü..vek..mü..kevilimin... aklanmasını talep ediyorum. İtiraz ediyorum Sayın Savcı! İtiraz hakkımı kullanıyorum efendim."

Hâkim oturduğu kürsüden sevecen bir göz atıyor, yeşil tayyörlü avukata.

"İtiraz kabul edilmiştir."

Savcı ayağa fırlıyor, "Ama efendim..."

"Oturunuz yerinize..." Süklüm püklüm oturuyor Savcı.

Ütülediği çarşafı özenle yanındaki sandalyeye bırakıyor Güllü. Savcı yakışıklı bir adam. Kadın avukatla göz göze geldiklerinde bir elektriklenme oluyor aralarında. Gözlerini hemen yere indiriyor güzel avukat. Uzun süre bakışırlarsa elektriklenme bir yangına dönüşebilir. Bu yangında alev almayı hiç istemiyor oysa Güllü. Haklarını savunduğu bir müv..müke..mükevili var. Savunduğu kişinin hakları en büyük, en ateşli aşkların da ötesinde. Bir film adı var aklında hayal meyal... AŞKTAN DA ÜSTÜN. Evet, görevi aşktan da üstün.

Bir iç çamaşırı alıyor eline, ütünün sivri ucunu dikkatle dantellerin üzerinde gezdiriyor.

Böyle kavuniçi satenden tenini okşayan bir don giyerken bir kadın, görevini hakkıyla yerine getirebilir mi? Aklı kaymaz mı başka şeylere. Cinsellik çoook uzağındayken Güllü'nün, o ipeksi dokunuşlu minik don, aklına onun da bir

cinselliği olduğunu getiriyor... Pazardan alınmış merserize donu çıkarıp elinde tuttuğu, ütüden dolayı sıcaklığını hâlâ muhafaza eden donu giyivermek geçiyor içinden. Nasıl bir duygu olmalı, kavuniçi rengi, dantelli bir don giymek. Savcı bilir mi acaba, kavuniçi bir don giymekte olduğunu avukat hanımın ya da psi... pikis.. her neyse, o hanımın? Tahmin edebilir mi? Böyle güzel, hoş bir kadın pazen don giyecek değil ya. Elbette bilir. İçi bir hoş olmaz mı, peki? Ya Musta ne der böyle bir don görse karısının kıçında? "Orospu mu oldun gız? Ne lan bu böyle, el kadar bez parçası?" mı der, yoksa "Devril yatağa Güllü, canım çekti seni," mi der? Güllü'nün yanaklarına al basıyor. Odada içinden geçenleri sezecek birileri varmış gibi suçlu gözlerle etrafı kolaçan ediyor. Uzun zamandan beri bir türlü uyanamayan isteklerini, bu don parçacığı mı uyandırdı? Elini yakmış gibi fırlatıp atıyor donu yatağın üzerine. Kafasından uzaklaştırmaya çalışıyor, Musta'nın erkekliği kabarmış görüntüsünü. Ne kadar oldu kocasının ona yumulmaması? Kocasına değmeden, ona sırtını dönüp yatmaya başlaması... Daha doğrusu kocasının ona sırtını dönmesi, onun da bu durum canına minnet, hafazanallah aklına maklına bir şey geliverir diye gözlerini sımsıkı yumup hiç kımıldamadan uzanması yatakta? Üç ay mı, beş ay mı, daha mı fazla?

Ütüler bitiyor, film de bitiyor. Güllü iç çamaşırlarını katlayıp çekmeceye yerleştiriyor. Sonra mutfağa geçip zeytinyağlı fasulye pişiriyor Gül Hanım'a. Yeter gelemeyince, on gün süreyle yemeğini kendi pişirmiş Gül Hanım, tüm işlerini görmüş gocunmadan. Ama işleri aksamış biraz. Çalışan kadınlar, avukatlar, psi..psi..psiloglar da yemek pişirirler, evlerine dönünce... Sofra kurar, kaldırırlar, toz alırlar, ütü yaparlar... Kadın kadındır, avukat, psikolog bile olsa, diye düşünüyor. Saat dörde doğru, balkon kapısını ve pencereleri kontrol ediyor, kapıyı kapatıp çıkıyor Güllü. Kolunun altında tıpkı Gül Hanım gibi bir dosya taşırmışçasına, başı ve sırtı dimdik yürüyor yolda, karşı kaldırıma geçip bakkaldan ekmek alıyor, evine gidiyor. Televizyonu açıyor beş haberlerini dinlemek için. Haberlerde yeni Ceza Yasaları konuşuluyor. Avukatlar itiraz etmişler. Bakan demeç vermiş. Kulak kesiliyor. Hiçbir şey anlamıyor ama olsun! Gazeteleri de okursa, bir de Gül Hanım'a sorarsa öğrenebilir bir şeyler... Bu gece Musta'ya menemen yapacak... Menemeni önceden pişirmek gerekmez. Vakti çok o yüzden. Uzanıyor çekyata... Televizyonda izlediği, babasını savunan avukat kadını düşünüyor.

"Heyyy Güllü... peştamalı püsküllü, gene ne yapıyorsun yan gelmiş yatmış, öyle mandalar gibi? Hayal mi kuruyorsun gene? Bu kez ne ol-

mayı hayal ediyordun bakalım? Cumhurbaşkanı mı?"

"Hayır. Sadece bir avukat."

"Avukat hanım, benim iş pantolonumun cebi söküldü demiştim..."

"Dikerim şimdi."

"Ulan karı, beni çileden çıkartma. Şimdi mi dikeceksin... aklın neredeydi? Aklın avukat olmadaydı değil mi? İyi ki gittin iş tuttun o avukat karının yanında. Bir avukatlığımız eksikti. Alacağım şimdi seni ayaklarımın altına..."

"O kadın avukat değil bir kere. Psilog... bir nevi doktor."

"Ne boksa..."

"Dur vurma be! Vurma... Sana ne benim hayallerimden? Ben hayal kurunca cebinden para mı çıkıyor? Al beni gezmelere götür desem daha mı iyi? Bana elbiseler, takılar al desem?"

"Geberteceğim kız seni. Bir de konuşuyor! Neden dikmedin söküğümü?"

"Vakit mi kaldı? Dün perdeleri yıkadım, geç geldim eve... hemen yemeğini yaptım. Ortalığı toparladım. Ütü vardı biraz. Yorulmuştum, uyuyakalmışım."

Havada uçan pantolon kafasına düşüyor Güllü'nün. Toparlanıp kalkıyor, çekmecelerin birinden iğne iplik çıkarıyor.

"Çabuk ol!"

Aceleyle diktiği söküğe bir de acele ütü vurup

götürüyor kocasına. Az sonra gümmm diye kapanıyor kapı. Merdivenleri ikişer ikişer çıkan ayak seslerini dinliyor Musta'nın.

"Ohhh, cehennem oldu gitti kahvesine," diye düşünüyor Güllü, "gelmez artık sekize, dokuza kadar. Acıkınca gelir ancak zıkkımlanmak için."

"Sayın Hâkimim... Müv..müve..mükevilimin Mustafa Şenova'dan boşanması için yeterli delillerim var. Karısına karşı kaba davranışlar... dayak... Ruh anlaşmazlığı efendim. Cehennem azabı içinde geçen beş yıl... Bu çifti boşamanızı rica ediyorum, Sayın Hâkimim."

Cüppesinin eteklerini savurarak yürüyüp yerine geçiyor. Hâkimin anlayışlı bakışlarından seziyor, Mustafa Şenova'yı karısından tek celsede boşayacağını.

Yüreğinde ince bir hüzün var. Doğru değil aslında kaba ve hoyrat bir erkek olduğu Mustafa'nın. Başlarda böyle değildi, işi varken. Eve ekmek parası getirebiliyorken. Çocukları yanlarındayken. Çocuk da kendinden değil ama olsun. El kadardı oğlancık, Musta'ya vardığında, anası doğururken ölmüş. Biraz da oğluna analık etsin diye almıştı belli ki Güllü'yü. Oğlan çabuk alışmıştı analığına. Musta da memnun kalmıştı evine huzur gelmesinden. Önceleri Güllü'yü el üstünde tutmuştu. Hatta gün boyu dalıp dalıp gitmesine, hayallere dalmasına dahi kızmazdı. "Bizim karı-

nın sinemaya filan gitmesine hiç gerek yok. O, bir köşeye ilişip gözlerini kapadı mıydı, kendi sinemasını oynatıverir kafasında," derdi. Sonra kriz oldu memlekette –o da Musta'nın kabahati değil ya– herkes işten çıkarıldı, darmaduman oldu insanlar. İşyerleri, fabrikalar, dükkânlar kapandı. Sırtı yere kolay kolay gelmeyen esnaf bile kan ağladı aylarca. Köylerden, kasabalardan şehre iş tutmaya inenler, işsiz kalınca çocuklarını gerisingeriye köye, kasabaya akrabalarının yanına yolladılar. Hangi işi buldularsa o işte çalışır oldular. Musta da öyle yaptı. Kimi zaman eli boş geldi evine. Ailesini doyuramayınca oğlanı köye yolladı, halasının yanına. Huyu bozuldu, hırçınlaştı. Önce rakıya dadandı, sonraları ucuz şarap içer oldu efkâr dağıtmak için. Derken bir bekçilik buldu bir işhanında, eline az buçuk bir şeyler geçmeye başladı aydan aya ama hırçınlığı geçmedi. İyice yer etti hırçınlığı. İçtikçe dövdü karısını sebepsiz yere. İşsizlik günlerinde edindiği borçları ödeyemezken çalıntı bir cep telefonuna da hayır diyemedi. İtin köpeğin bile elinde vardı bir tane, onda niye olmasındı. Ama yaramadı telefon ona. Kalkamadı telefon faturalarının altından. Borçlar gırtlağı aşınca karısını da işe yolladı çaresizliğinden. Onuru kırılınca büsbütün aksileşti. Şimdi kaderin un ufak ettiği bu koca boşanır mı, ruh anlaşmazlığı yüzünden? Yakışır mı Güllü'ye hiç koca boşamak? Ne ayıp!

"Sayın Hâkimim, Mustafa Şenova'nın cezasını hafifletici sebepleri vardır. Boşatmayın lütfen, kalsın..."

Güllü bilir hafifletici sebepleri. Babası, anasını öldürmekten hapse düştüğünde, az mı duydu kasaba avukatından, babasının "hafifletici nedenlerle" çok fazla yatmayacağını içeride. Karısını komşusuyla basan kocaları suçlu saymayabiliyordu bu memleketin kanunları. Karıların niye komşularla yattıklarını soran yoktu ama. Onlara konuşma hakkı tanınmıyordu. Zaten ya kocalar, ya ağabeyler ya da herhangi bir erkek akraba, daha hâkim önüne götürülmeden görüyordu hesaplarını kadınların. Oysa ne çok isterdi, annesinin babasını neden aldattığını öğrenmek. Dayak atmazdı babası. Zaten evde olmazdı pek. Mevsimlik işlere çıkardı, hep çalışır dururdu uzaklarda bir yerlerde, eve ekmek parası getirmek için.

Güllü'nün "ruh anlaşmazlığı" bilgisi ise Gül Hanım'dan.

Hanımının peşine takılıp mahkemeye dava izlemeye gittiği o gün yolda, "En çok hangi nedenle boşanır karıkocalar? Aldatma mı?" diye sorduğunda, hanımı ona "ruh anlaşmazlığı"ndan söz etti ya, o dakika anladı Güllü, ruh anlaşmazlığının ne olduğunu. Kendi de ruh anlaşmazlığından mustarip çünkü. En iyi günlerinde dahi kocasıyla anlaşamamaktan şikâyetçi. Ona yaranamamaktan, yaptığı hiçbir şeyi beğendirememekten, tek

bir tatlı söz duyamamaktan... Bir gün boşanacak olursa Güllü, vallahi sadece dayaktan değil, bu nedenle de boşanacak kocasından. Eğer Musta boşanmaya razı olursa, elbette. Yok olmazsa, terk edecek kocasını ve Musta bir akşam kaçıp sığındığı eve gelerek onu kıtır kıtır kesecek. Ya da oğlunu gönderecek anasını temizlemesi için. Ruh anlaşmazlığı yüzünden insanın oğlunu katil etmesine değer mi? Değmez. Bu nedenle, sırf oğlancık ana katili olmasın diye sineye çekecek Güllü kocasının hırtlıklarını. Zaten Musta başında boza pişirmek için akşamdan akşama geliyor eve. Gündüzleri tamamıyla kendisine ait. Kurduğu çeşitli hayaller, mutlu kılmaya yetiyor Güllü'yü. İnsanlar vakit geçirmek, eğlenmek, dinlenmek için sinemalara giderlerken, o olmayacak hayalleriyle oyalanıyor, kâh şarkıcı kâh avukat oluyor. Son zamanlarda bir kemanı omzuna dayayıp konser vermeye de başladı sahnede.

"Sen neden bu kadar meraklısın davalara?" diye soruyor Gül Hanımınla adliyeye giderlerken.

"Çocukluğumda çok dava, dilekçe, temyiz lafı duydum."

"Sen temyizi de mi biliyorsun?"

"Bilirim." Güllü arabayı kullanan şoför duymasın diye sesini iyice alçaltıp sırrını veriyor Gül Hanım'a. "Babam hapis yattı uzun süre."

"Yaaa, neydi suçu?"

Ağzında geveliyor Güllü, "Şey... adam yaralamak..." Nasıl söylesin doğrusunu, Gül Hanım evimi bir katilin kızına teslim ediyorum diye rahatsızlık duymaz mı? Duyar! Kendisi ömür boyu bir katilin kızı olmaktan rahatsızlık ve acı duyduysa, babasını hem çok sevip hem de nefret ettiyse, elin kadını niye tarafsız kalsın ki.

"Güllü, sen çok yetenekli bir insansın. Çok zekisin. Bu saatten sonra avukat olamazsın ama ortayı ya da liseyi bitirebilirsin, dışardan sınava girerek. Böyle bir şey yapmak istersen sana yardımcı olurum."

"İstemem hanımım."

"Neden?"

"Ben halimden memnunum."

"Halinden memnun olduğuna pek inanmıyorum. Senin gözün yükseklerde... hep başka bir yerde, başka biri olmayı hayal etmiyor musun?"

"Ediyorum."

"Eee, o halde?"

"Sadece hayal ediyorum. Ben halimden memnunum."

"Hayal ettiğin yerlere erişmek istemez misin?"

"Hayır. Güzel şeylerin hayalini kurmak bana yetiyor. Mutluyum ben."

"Nasıl istersen... hep hayaller kurduğunu sen söyledin de o yüzden önermiştim."

"Sağ ol hanımım. Ben iyiyim böyle."

"Kocan mı izin vermez yoksa?"

"Yooo, ondan değil."

"Doğru söyle!"

"Vallahi hanımım, izin vermez vermesine. Ama ben okumak istesem, ne zararı olur ki ona?"

"Erkekler kendilerinden daha akıllı kadın istemezler yanlarında. Sözlerini geçirmek için, kadınlardan üstün olmak isterler hep. Kadınları evlere kapatmak, başlarını bağlatmak filan da hep bununla ilgili, dinle imanla alakası yok, inan bana. Maksat kadınların üzerindeki baskıyı sürdüredurmak."

"Yaaa?"

"Evet, öyle."

"Olsun! Benim Musta'nın dediği olsun yine de. Erkektir o."

"Erkekse erkek! Seni ezmesi gerekmez."

"Ezmiyor hanımım. Hırçındır biraz. Eskiden böyle değildi. İşini kaybetti ya, çok sıkıntı çektik... Paranın gözü kör olsun. İşsizlik yedi kocamın kafasını. Yoksa eskiden dövmezdi böyle."

"Dövüyor mu?"

"Yok... Yani... ara sıra."

"Dayağa katlanmak zorunda değilsin Güllü."

"Erkektir, hem döver hem sever işte."

"Peki Güllü, sen bilirsin kızım."

"Hanımım... İstanbul'da da mı avukatlar cüppe giyiyor? Cüppesiz olmaz mı, filmdeki gibi?"

"Olmaz! Hangi filmi seyrettin sen?"

"Bir avukat kadın vardı, babasını savunan..."

"Eee?"

"Bir tane daha vardı... adam karısını öldürmüş de... Sarışın kadın, tıpkı sizin gibiydi böyle uzun boyluu, güzel mi güzeel. O savunuyordu adamı. Sonunda anladı ki meğer has katilmiş adam. O kadın da cüppe giymiyordu."

"Amerikan filmleri onlar. Orada avukatlar cüppe giymez."

"Bir de şey vardı... insanlar sıra sıra oturup karar veriyor hani... curi curi..."

"Burada jüri de yok. Hâkim karar verir. Güllü, hep duruşma filmleri mi izliyorsun sen?"

"Çok severim avukatları... avukat kadınları... avukat kadın oldu muydu televizyonda hemen otururum karşısına, iki elim kanda olsa seyrederim... Şey, işimi aksatmıyorum hanımım, evdeyken yani."

"Onun için sormadım Güllü. Çok değişik birisin sen."

"Sahi mi?"

"Evet. Avukatlara meraklısın. Müzik dinliyorsun... Geçen gün eve geldiğimde Vivaldi dinliyordun..."

"Öyle miymiş onun adı? Ben seçmedim ki radyoda o çalıyordu. Dinleyiverdim işte."

"Başkası olsa, hemen değiştirirdi istasyonu. Türkü mürkü dinlerdi. Arabesk dinlerdi."

"Ben türkü de severim. Türk müziği de severim. Muazzez konserlerini mesela, hiç kaçırmam."

"Kocan da senin gibi müzik dinler mi? Avukatlı film seyreder mi Güllü?"

"Yok, o sevmez öyle şeyler. Maç seyreder o kadar. Bana da çok kızıyor zaten fazla televizyon seyrediyorum diye."

"Sen aldırma ona. Canının istediğini seyret."

"Ediyorum zati."

"Çocuğun var mı Güllü?"

"Var. Bir oğlum var, öz değil ama olsun. Bir yaşına basmamıştı babasına gelin gittiğimde. Ben büyüttüm onu. Bizimki işsiz kalınca, halasının yanına yolladık, köye. Bir boğaz eksilsin dedik, o da bizimle açlık çekmesin dedik. Köylük yerde bulur buluşturur doyuruverirler karnını."

"Hâlâ işsiz mi kocan?"

"Değil. Sekiz ay oluyor, bir bekçilik buldu fabrikada. Arka kapıyı kolluyormuş. Ara sıra da akşam gider işe, ayda iki kere."

"Bu mahalleye nasıl geldiniz, kuzum. Ucuz bir semt değil burası da... "

"Kocamın akrabası kapıcılık yapıyor bizim binada. Bizim evin ön odası az çok ışık alır da, arka tarafı iyice toprağa gömük. Kömürlükmüş eskiden. Bize ucuza verdi mal sahibi. Kapıcı pazar günleri izne gitti miydi, onun işlerini de yapıveriyoruz. Gazete ekmek alıyor, kaloriferi yakıveriyoruz. Ben merdivenleri siliyorum haftada bir. Biraz daha para tutunca elimiz, oğlanı aldıracağım da yanıma... Okul yaşı geliyor zati."

"Oğlan gelirse çalışamazsın ama böyle her gün."

"Zaten çalıştırmaz ki beni, Musta. Yeter doğurana kadar izin verdi. Teyze kızıdır da Yeter."

"Sen istemez miydin çalışmak."

"Çok isterim ama..."

"Kocan bırakmaz."

"Bırakmaz."

"Sen de onu bırakmazsın."

"Bırakmam hanımım. İstesem de bırakamam. Bizim oralarda boşanmaya iyi gözle bakmazlar."

"Ne yaparlar?"

"Öldürürler be."

"Katolikler gibi. Boşanmak yasak. Biz Türk erkekleriyiz, bizi boşayan ölsün."

"Katolikler de mi öldürüyorlar karılarını?"

Gülüyor Gül Hanım. "Bak adliyeye yaklaştık, Güllü," diyor. "Ben sana duruşma odasını göstereceğim, girer otururşun, bizim sıramız gelene kadar başka davaları da dinle hazır gelmişken, madem bu kadar meraklısın. Bizim davaya on bir çeyrekte bakılacak ama zamanında girilmez hiç, saat biri buluruz."

"Ben sessizce oturur izlerim. Severim izlemesini."

"İlahi Güllü! Ne tuhafsın."

Yaaa, öyle, diyor Güllü içinden, tuhafım ben. Sen nereden bileceksin Gül Hanım, benim çocukken babamı ancak bu duruşmalarda görebildiği-

mi. O nedenle iple çektiğimi duruşma günlerini. Ninemle el ele tutuşur, üç dört otobüs değiştire değiştire yedi saatte giderdik duruşmalara, o oğlunu ben babamı görmek için. Gözlerimi diker bakardım babama. Hep bakardım. Ara sıra göz göze gelirdik. Babam gülümserdi bana, içim erirdi. Onu savunacak bir avukat olmayı düşlerdim. Yaşım ereydi ve bir avukat olaydım, siyah cüppeyi giyer savunurdum babamı. Tıpkı o filmdeki gibi. Cezasını ne yapar eder, azaltırdım. Yaaa hanımım."

"Neee!! Bir de adliyeye mi gittin o karının kıçına takılıp. Ne işin vardı orada senin lan?"

"Dosyalarını taşıyıverdim... eli kolu doluydu da..."

"Hamalı mısın sen bu karının be? Oraya yemek yapmaya mı gidiyorsun, karının kıçında dolaşmaya mı?"

"Musta, ne kötülük var bunda? Gittimse gittim."

"Ulan karı, deli edeceksin beni be! Sen nesin be? Mübaşir misin? Avukat mısın? Hâkim misin? Ne işin var adliyelerde? Manyak mısın sen be?"

"Oraya kadar gitmişkene sirke aldım o yerden... hani vardı ya sen göstermiştin, köprünün öte yanında... En iyi sirkeler burada satılır demiştin."

"Senden sirke isteyen mi oldu? Ne işin var Sultanahmetlerde? Gittin de ne bok oldun?"

Güllü bağırıp duran kocasının önünden sessizce süzülüp mutfağa giriyor yemeği ocağa koymak için. Sofrayı kuruyor, ekmeği ortasından ikiye kesip kocasının tabağının yanına bırakıyor, dibi tutmasın diye arada bir karıştırıyor tencereyi, tahta kaşıkla.

"Keşke gitmeseydim," diyor içinden, "Musta'nın hakkı var, gittim de ne oldu? Günlerdir süpürge yüzü görmediği besbelli, leş gibi koridorlarda süründüm, televizyonda seyrettiğim sinemalardaki avukatlara hiç benzemeyen, cüppelerinin etekleri tozlu yerleri süpüren, canından bezmiş, bıyıklı avukatların arasında itelenip kakalandım. Bizim davanın avukatına bile yakışmadı o biçimsiz cüppe... papaz gibi, tövbeler olsun. Ben büyüyünceye kadar onca şey değişti bu memlekette, avukatların kıyafeti değişmemiş. Oysa İstanbul'dakiler taşradakilere benzemez zannediyordum. Keşke gitmeseydim."

"Gel haydi, Mustafendi, yemek hazır."

Gömleğini çıkarmış kocası, atletiyle geliyor mutfağa, çöküyor masanın başına.

"Üşümeyesin böyle?"

"Üşümem."

Güllü mutfak iskemlesinin arkasına asılı kazağı sırtına koymak istiyor kocasının.

"İstemez dedik ya! Laf anlamıyor musun, kalın kafalı? Ne davasına baktı senin doktor karı?"

"O bakmadı. Avukat baktı, o da fikir söyledi çocuk için."

"Ne davası dedik."

"Boşanmaymış."

"Vay vay vay! Dersini öğrendin mi bari?"

"Ne dersi?"

"Boşanma dersi."

"Neyime gerek ki boşanma dersi?"

"Bilmem artık."

"Musta! Saçmalama!"

"Bizde boşanma yoktur."

"İyi."

"Ayağını denk al yani."

Birden tepesi atıyor Güllü'nün, "Bana baksana sen, şikâyet etmeden her türlü eziyetine katlanıyorum. Aklımın ucundan geçmiyor, neden katlanıyorum diye sormak. Boşanmaya filan da niyetim yok. Kısmetim budur deyip oturmuşum. Ama bir gün bıçak kemiğe dayanırsa hiç pabuç bırakmam bu laflara. Bunu da sen bilesin."

"N'aparmışsın?"

"Boşanırım."

"Bizde boşanma yoktur boşuna mı dedik? Öldürürüm karı seni."

"Öldürürsün o halde. İçeri girer yatarsın."

"Afla çıkarım, hiç üzme tatlı canını."

"Boşanmaya kalktığım gün zati ölümü göze almışımdır."

"Bu dilin böyle pabuç gibi uzarsa yakında yasaklayacağım avukat karının işini görmeni."

"Bak yine avukat diyor," diye söyleniyor alçak sesle, odun kafalı! Sesini yükseltiyor sonra.

"Elime geçen parayla senin borçlarını kapıyoruz. İstemezsen gitmem. Benim için hava hoş."

Kocasının eli havaya kalkıyor vurmak için. Mutfaktan dışarı kaçıyor Güllü. Gelmiyor peşinden Musta, kahvede tavlaya gideceği için iskemlenin arkasına astığı kazağını hırsla çekip alıyor, kapıyı vurup çıkıyor evden.

Güllü o günlük dayağı ıskaladığı için, derin bir nefes alıp çıkıyor sığındığı heladan. Kocasının merdivenlerdeki ayak seslerini dinliyor bir süre. Dış kapının açılıp kapandığını duyduktan sonra oturma odasına geçip televizyonu açıyor. TRT 2'de Macar asıllı bir Amerikalı piyanoda Chopin'in *Polonez*'ini çalıyor. Güllü adamın yakın çekimde, tuşların üzerinde çırpınan parmaklarını hayranlıkla seyrederken, melodinin kendisini bu kadar etkileyebilmesine şaşıyor. Müzik, kayalardan akan serin bir dere gibi çağıldayarak akıyor, kâh coşuyor kâh sakinleşiyor kâh alevlenip tutuşuyor; Güllü'nün ayaklarını yerden kesip onu göğe yükseltiyor, yıldızlara ulaştırıyor. Güllü, Gül Hanım'ın evinden getirdiği, kocasının yemekten önce göz atıp sehpanın üzerine bıraktığı gazeteyi alıyor, televizyon programlarını yazan sayfayı bulup okuyor. Akşam konseri. Bir saate yakın sü-

recek konserin yarısını kaçırmış ne yazık ki. Kocasının eve erken dönmemesini dileyerek, çekyata uzanıyor, televizyonun sesini yükseltiyor, gözlerini kapatıp dinliyor müziği. Konserin sonunda piyanistin adı akıyor ekranda. Okumaya çalışıyor ama yan yana dizilmiş sessiz harfleri söylemeyi beceremiyor bir türlü. Sökebildiği tek şey, adının başındaki piyanist sözcüğü oluyor. Güllü onun ruhunu yücelten, onu yayları fırlamış çekyattan alarak bambaşka dünyalara taşıyan, ona yaşama sevinci aşılayan bu adamın adını değilse bile, sanını unutmamak için tekrarlıyor kendi kendine... piyanist... piyanist... piyanist.

Kapının açılıp kapandığını uykusunda hayal meyal duyuyor Güllü. Musta sağa sola çarpa çarpa yürüyor karanlıkta. Ceketini çekyatın üstünde, ayakkabılarını helanın, pantolonunu yatak odasının kapısında bırakarak, donu ve atletiyle atıyor kendini yatağa. Burnuna kocasının nefesinden ve teninden sızan terle karışık ekşi alkol kokusu çarpınca iyice açılıyor Güllü'nün uykusu. Yüzünü duvara dönerek öteye kaçıyor, yer açıyor kocasına. Aklına ola ki sevişmeyi getirtmemek için nefesini tutup kımıldamadan bekliyor, yanındaki terli gövde uykuya dalana kadar. Adam hırıltılarla, fosurtularla horlamaya başlayınca rahatlıyor. Sırtüstü dönerek, gözleri kapalı, televizyonda seyrettiği piyanisti düşünüyor. Müzik hâlâ kula-

ğında. Hâlâ şıkır şıkır yıkıyor ruhunu. Kendisini, kulağında tekrarlayıp duran melodiye bırakarak uyumaya çalışıyor.

"Bu çalan şey..pi..piya..."

"Piyano," diyor Gül Hanım, "hoşuna gitmiyor mu?"

"Gitmez ola mı? Çok hoşuma gidiyor. Geçende evde televizyon seyrediyordum, rast geldim. Sonuna kadar dinledim."

"Konseri mi dinledin?"

"Konser mi oluyor o? Bir genç adam ha çaldı, ha çaldı, dövdü durdu aha piyanoları böyle elleriyle. Kâh seyrettim kâh gözlerimi kapayıp dinledim."

"Yaaa! Gözlerini kapayıp dinledin öyle mi?"

Güllü tozunu almak için eğildiği cam masadan doğruluyor, o anı yaşıyormuş gibi buğulu gözlerle anlatıyor.

"Evet. Gözlerimi kapattığımda, dağlardan aşırdı beni, fezaya çıkardı, uçtuk uçtuk yıldızların yanına vardık sonra da alaşağı etti, sulara katıverdi, çağıl çağıl kayalardan aktık, dereler olduk, denizlere ulaştık... İyi geldi, hanımım. Yatağıma yattığımda kulağımda hep o ses vardı gayrı. Bir daha çalıverir mi televizyonda."

"Güllü... sahiden çok mu sevdin konseri?"

"Çok sevdim."

Bir süre düşünüyor Gül Hanım, kararsız kalıyor konuşmakta. Sonra Güllü'ye dönüyor:

"Bak ne diyeceğim... haftaya bir konser var, piyano konseri. Benim biletim vardı. Eğer istersen sana da bir bilet bulayım, gel benimle, canlı canlı seyret, nasıl çalınıyor piyano gözlerinle gör."

"Sahi mi hanımım?"

"Elbette. Niye olmasın?"

"Kaçta bu iş?"

"Akşam sekizde. Kocandan izin alabilir misin?"

"Oraya gitmeme bırakmaz da... senin misafirin varmış derim, çalışmaya gelir gibi yani..."

"Olmaz Güllü. Yalan olmaz. İstersen ben gelir, izin alırım senin için. Elimle götüreceğim, elimle getireceğim kapınıza kadar, derim. En geç saat on birde evde olursun."

"Ben önce bir ağzını arayayım," diyor Güllü, "sağı solu belli olmaz benim herifin. Sana çalışmaya gelecem desem bırakır da piyanoya bırakmaz. Zati kızıyor bana gâvur icatlarını dinliyorum diye."

"Bir daha söyle bakayım, söyle söyle, korkma."

"Konsere gitmek için izin..."

Çaaat diye bir tokat patlıyor Güllü'nün suratında. Pes etmiyor Güllü, damarı tutmuş bir kere, "Bara mı gideceğim dedim, kerhaneye mi dedim, ne vuruyorsun be! Cahil herif, konserin ne olduğunu biliyor musun bir kere... Sor da öğren."

Bir tokat daha. Yere düşüyor. Kocası tekmeliyor böğrünü. Yerde tespihböceği gibi büzülüyor,

tekmeler göğsüne gelmesin diye dizlerini göğsüne çekip sırtını dönüyor kocasına. Ayakkabısının burnuyla vuruyor, vuruyor Musta. Vurmaktan helak düşüyor.

"Konsere gidecekmiş! Konsere gidecekmiş! Konsere gidecekmiş! Yediği boka bak!" Söylediklerinden hız almış gibi çekeleye çekeleye ayağa kaldırıyor karısını, iki tokat daha patlatıyor yanaklarına. Dudağının kenarından kan sızıyor Güllü'nün. Tek gözü kapanmış. Kollarıyla başını sakınmaya çalışıyor.

"Gittin işte konsere. Al sana konser nasıl olurmuş gör! Al sana! Al sana!" Tokatlamaktan yorulunca itiyor karısını tüm gücüyle. Çekyata düşüyor Güllü. Kıpırdamadan yatıyor düştüğü yerde. Kapının gümmm diye kapandığını duyuyor. Merdivenleri çıkan ayak seslerini sayıyor... kapıcının katı... zeminin bir üstü... iki üstü... ayak sesleri duyulmaz oluyor.... giriş katı... gitti. Gitti. Gitti. GİTTİ. Doğrulmaya çalışıyor. Her yanı sızlıyor sızım sızım. Başı dönüyor. Kalkmaktan vazgeçip yavaşça bırakıyor kendini, yaslanıyor yastığa, içi geçiyor.

Gök gürültüsü kulağının dibinde patlıyor Güllü'nün. Sıçrayarak uyanıyor. Sabah olduğunu sanıyor ama zifir gibi her yer. Gözleri karanlığa alışana kadar bir süre nerede olduğunu bilemiyor. Yatağında değil... Nerede peki? Yavaş yavaş

hatırlıyor. Evlerinin tam önünde duran sokak lambasının çamurlu su sarısı ölgün ışığı, neredeyse tavana yapışık ince uzun pencereden içeri dökülüyor. Canı yanıyor Güllü'nün. Hem sırtı, böğrü, kalçaları hem yüzü, yanakları, burnu sızlıyor. Gönlünde ise bir yangın var ki alev alev. Zorlukla kalkıp ışığın duvardaki düğmesini çeviriyor. Floresanın beyaz aydınlığıyla yıkanıyor yoksul oda. Çocuk kakası renginde ucuz kumaşıyla bir çekyat, bir sehpa, uçları dantelli örtünün üzerinde duran 37 ekran televizyon, duvarda mahzun gözlü bir erkek çocuk resmi... Tanıyor bu evi Güllü. Onun evi bu, onun cehennemi, onun hapishanesi, dört duvarı... Helaya gidiyor, tek gözüyle aynada morarmış yüzünü seyrediyor. Saat kaç oldu acaba? İşkencecisinin dönmesine ne kadar zaman kaldı. Çantasını bulup cüzdanını çıkarıyor içinden. Gül Hanım'dan iki gün önce aldığı aylığın tek kuruşuna bile dokunmamış daha... Musta da henüz el atmamış parasına. Vakit bulamamış henüz aylık aldığını söylemeye. Son iki gündür, gece nöbetinde olduğu için geç gelmiş eve kocası, o uyuduktan sonra. Bugün de onu evde bulunca, ilerde bir gün hanımın onu konsere götürmek istediğinden söz etmiş... aklı sıra ağzını arayacak. Hanım davet etmişmiş de o da kocama sorarım demişmiş de... Sonrasını hayal meyal hatırlıyor Güllü. Hayal meyal... yerlerde süründüğünü... bir duvardan ötekine savrulduğunu... hiçbir hayalin

bir süredir üstesinden gelemediği, dayanması zor yaşamını... kocasının içki dozu arttıkça şiddeti artan dayakları...

Kafası çatlayacak gibi ağrıyor Güllü'nün. Beli de ağrıyor, böğrü de. Hanım ona bir keresinde bir sığınma evinden söz etmişti. Mor ev miydi, mavi ev mi? Sorsa adresini alabilir mi, acaba? Musta'dan kaçıp saklanabilir mi öyle bir evde? Yarını beklese, mutlaka hanım yardımcı olur... ama beklemeyecek. Bekleyemeyecek. Bu evde değil bir gece daha geçirmek, bir saat bile kalmak istemiyor. Çıkacak, rüzgâr onu nereye savururşa oraya gidecek... Olmaz! Geceyi geçireceği bir yer bulması şart. Çekyatın ucuna ilişiyor düşünmek için ve biliyor ki geciktirdikçe gitmeyi, hiç gidemeyecek. Son bir gayretle çantasını alıyor, paltosunu giyiyor, eşarbını bağlıyor, topuklarının lastikleri yenmiş ayakkabılarını geçiriyor ayaklarına, çıkıyor kapıdan. Tam çıkarken duruyor, geri dönüşü olmasın, olamasın diye anahtarı çekyatın üzerine bırakıyor, çekiyor kapıyı. Ohh, dönüşü yok artık! Evi, kapının ardında kalıyor Güllü'nün. Bir anlık bir ferahlama duygusu... Sevinci çok kısa sürüyor. Paniğe kapılıp, çıktığı kapıdan geri girmek istiyor, hemen. Sığınacak yeri yok, evi yok, dünyası yok onun, hayallerinden başka. Hayallerine sığınmasıysa imkânsız. Çaresizlik içinde kapıya dayıyor ellerini. Bir mucize olmasını bekliyor.

Ninesinin masallarındaki gibi "Açıl susam açıl," dese ve açılıverse kapı. Bildiği bütün duaları okuyor ama kapı, sağır olmuş, duymuyor. Evinden ayırıyor onu, geçit vermiyor. Arkasını dönüyor kapıya Güllü, çekilmez hayatını geride bırakıp duvara tutuna tutuna ve oflaya puflaya merdivenleri çıkıyor, çıkıyor, çıkıyor, sokak kapısından dışarı fırlıyor. Yağmur var dışarıda. Sokakta kimseler kalmamış. Etrafına bakınırken bir yandan da düşünüyor. Gül Hanım'ın evine yürürse bu geceyi orada geçirebilir... Yarın Allah kerim. Hanım onu yerleştiriverir o mavi çatı mı, mor kapı mı her neyse, oraya. Yavaş yavaş karşı kaldırıma geçiyor, her yanı ayrı sızlayan bedeninin müsaade ettiği hızla, yavaş yavaş yürümeye çalışıyor. Bir adım, iki adım, üç, beş, on adım... ta karşıda sallana sendeleye yaklaşan bir erkek silueti giderek yaklaşmakta... Tanıyor bu yürüyüşü... Aman Allahım! O! Musta! Yolun orta yerinde savunmasız, kalakalıyor. Bir dayak da sokakta yiyecek şimdi. Allahım yardım et, yardım et, diye dua ediyor içinden.. Duyuyor onu Allah. Bir halk otobüsü homurtularla köşeyi dönüp yaklaşıyor. Elini kaldırıp otobüse işaret ediyor Güllü. Yanı başında duruyor otobüs. Güllü biniyor, parasını verip üstünü almadan arkaya doğru yürüyor, bir boş yer bulup çöküyor. Heyecandan kalbi durmak üzere. Başını bir kuğu gibi boynuna gömüyor adeta, görünmemek için. Otobüse bindiğini gördüyse,

Musta durduracak otobüsü, o da binecek ve onu tekmeleye tekmeleye indirecek otobüsten. Belki vicdanlı biri çıkar da mani olur. Belki. Otobüs durmuyor, hiç durmuyor. Hızlanarak akıp gidiyor gecenin içinde. Musta onun bindiğini görmemiş! Oh Tanrım, görmemiş.

"Nereye gidiyorsun abla?" diye bağırıyor bir erkek sesi.

"Nereye gidiyor bu otobüs?"

"Ta Yenikapı'ya kadar gider."

"Yenikapı'ya."

"Paranın üstünü al abla."

Kalkacak hali yok Güllü'nün. Zorlukla yürüyor öne. Sonra geriye, yerine dönüyor. Oturuyor. Başını cama dayayarak gözlerini kapatıyor. Başı önüne düşüyor az sonra.

"Geldik," diyor bir başka ses, "Yenikapı dememiş miydin kardeş?"

Uyanıyor. Yerinden kalkıp diğer yolcularla birlikte iniyor otobüsten. Yağmur dinmiş o uyurken. Hava temizlenmiş, mis gibi deniz kokuyor etraf. Hiç bilmediği bir caddede, biraz dayak biraz da uyku sersemi, şaşkın şaşkın yürümeye başlıyor. Ne yapacak şimdi o, hiç tanımadığı bu semtte? Nereye gidecek, kime başvuracak? Bir telefon bulsa, Gül Hanım'ı arasa, belki bir çare bulur derdine, bir akıl alır. Bildiği bir otel vardır buralarda, söyler. Ya da atla bir taksiye bana kadar gel, der. Taksinin parasını ödetmez Güllü'ye. Evde mi-

dir acaba? Ya evde değilse! Ya birkaç günlüğüne bir yerlere gittiyse? Yapmadığı şey değil çünkü. Keşke Gül Hanım'ın anahtarını alsaydı. O kadar söyledi kadın, anahtar sende dursun, dedi. Ama istemedi Güllü. Ya kaybederse diye düşündü, ya düşürürse bir yerlerde, ya çaldırırsa. Ya da Musta çok içtiği bir gece, maazallah... Telefon kulübesi de göremiyor hiçbir yerde. Ama bir meyhane var ilerde, ışıkları pırıl pırıl... oraya girse, yalvarsa yakarsa, parasını verip bir telefon etse. Yaklaşıyor Güllü, kapısına meyhanenin. Iriyarı bir herif dikiliyor önüne. Derdini anlatmayan derman bulamaz. Güllü aceleyle bu gece kalabileceği tek yere telefon etmesi gerektiğini anlatıyor adama. Yarı kapanmış gözüne, morarmış suratına bakıp.

"Al kardeş, benim telefonumdan ara, içeri girme," diyor dev adam. Güllü söylüyor hanımın numarasını, dev adam tuşluyor sevabına. Dıırt... dıırt... dıırt... dıırt. Duyuyor çalan ve hiç açılmayan telefonun sesini Güllü.

"Kimi arıyorsan, evde değil," diyor dev, "cebi yok mu aradığının? Bir de cepten arasaydık."

"Var ama ben bilmiyorum."

"Başka aramak istediğin biri var mı?"

"Yok. Sağ ol."

Yürüyor karanlığın içinde. Yürüyor. Yürüyor. Sokaklara girip çıkıyor. Evine dönemez. Gül Hanım evde yok. Ne yapacak şimdi? Bari bir karakola gitse... Yok olmaz, kocasını çağırırlar, evine yol-

lamaya kalkarlar. Nerede şu sığınma evi? Otobüs gibi o da çıkıverse önüne, kurtarsa onu. Yine dua etmeye başlıyor, ellerini göğüs hizasında tutmaya çalışarak. Hem yürüyor hem kıpır kıpır dudakları, "Allahım," diyor, "büyük Allahım, bir kere tuttun elimden bu gece, otobüsü yolladın bana, bir kez daha tut, ne olur! Koyma garip kulunu sokakların ortasında, gece vakti, yapayalnız."

Yaşlar iplik gibi dökülüyor yanaklarına. Farkında bile değil ağladığının. Üşüyor. Sırılsıklam olmuş ayakkabılarının içinde donuyor ayakları. Birden bir duvarın üzerine yapıştırılmış kocaman bir afişe takılıyor gözü. Afişte kuyruklu siyah bir ceket giymiş genç bir adamın resmi var. Bu ceket... bu kuyruklu acayip ceket... bir yerden hatırlıyor bu giysiyi... bu yüzü boyalı adamı... nerede gördü? Nerede? Kocaman dudakları, kırmızı burnuyla bu hem acıklı hem de komik yüzü değil ama bu ince uzun gövdeyi ve bu kıyafeti bilecek... hatırlayacak bir yerden... Duvarın ötesindeki geniş alanda kocaman bir çadır var. Kadınlı erkekli bir sürü insan, koşuşturuyor, eğilip kalkıyor, telaşlı telaşlı gidip geliyorlar. Yürüyor o tarafa doğru. Yanlarına gidiyor, aralarına sızıyor. Kimse farkına varmıyor, kimse ne istediğini sormuyor. Hepsi o kadar meşgul ki. Zaten konuştukları dili de anlamıyor. Üzerlerinde acayip kıyafetler var. Tren vagonları gibi küçük küçük evlere girip çıkıyorlar, kutulara giysiler, eşyalar

dolduruyorlar. Kim bunlar? Ne yapıyorlar. Çok renkli bir rüyadaymış gibi uzun bir süre heyecan içinde, şaşkın şaşkın seyrediyor onları. Ara sıra insan sesine hiç benzemeyen sesler duyuyor. İniltiler, homurtular, havlamalar, kuş sesleri... Bir ormanda sanki... Kendini hiç belli etmeyen, ağaçları gözükmeyen, su buharından bir ormanda... Bir hayal ormanında. Hayal kurabilmek için çılgın bir arzu var içinde ama hem yürür hem üşürken ve canı fena halde acırken kuramıyor hayal. Evinden ayrıldığından beri ilk kez tuhaf bir pişmanlık duyuyor sırf hayal kurma imkânını kaybettiği için. Tuhaf seslerin, tuhaf konuşmaların, tuhaf giysili insanların arasında dolanır dururken "Kimi aramıştın kardeşim?" diye soruyor kısa boylu bir adam.

Aralarından birinin, Türkçe konuştuğuna şaşarak, "Siz Türk müsünüz?" diye soruyor Güllü.

"Ben Türk'üm."

"Bunlar başka bir dil konuşuyorlar da..."

"Onlar Türk değil."

"Türk değilseler, neler?

"Romen... çoğunlukla yani. Aralarında İtalyan, Macar, Rus, bir sürü başka millet de var."

"Ne yapıyorlar?"

"Sirki topluyorlar."

"Sirki?"

"Evet. Bir aydır gösteri yapıyorlardı. Artık gidiyorlar. Toparlanıyorlar işte."

"Nereye gidiyorlar?"

"Doğuya doğru şehir şehir giderler. Karadeniz'e gidiyorlar şimdi."

"Yaaa!"

"Sen birini mi arıyordun?"

"Şu resim var ya duvarda... şurada..." Eliyle uzaktaki duvarda duran afişi gösteriyor Güllü.

"Eee, ne olmuş o resme?"

"O adam burada mı çalışıyor?"

"Evet."

"Piyano mu çalar?"

"Yok canıım."

"Yaaa! Ne yapar?"

"Palyaçodur. Tanıyor musun onu?"

"Yok hayır. Sadece sordum işte."

Konuşurlarken farkına varmadan yer değiştiriyor Güllü'yle adam. Güllü'nün karanlıkta kalan yüzü, sokak lambasının altına gelince, irkiliyor adam.

"Biri mi dövdü seni, kardeş?"

"Yok... şey... düştüm de."

"Nereden düştün?"

"Merdivenden."

"Geçmiş olsun."

"Sağ ol."

Güllü gitmiyor. Adamın yüzüne diktiği gözleri yalvarıyor sessiz çığlıklarla.

"Bir şey mi istemiştin?"

"Sen burada mı çalışıyorsun kardeş?"

"Evet. Ama onlarla gitmiyorum. Seneye geldiklerinde yine çalışacağım onlarla. Her sene gelirler."

"İş var mıdır acaba bana göre?"

"Ne iş yaparsın ki sen? İpte mi yürürsün? Ayı mı oynatırsın? Arslan mı terbiye edersin? Ne yaparsın?"

"Yemek yaparım. Temizlik, ütü yaparım. Çamaşır yıkarım. Dikiş dikerim."

"Karadeniz'e de gider misin?"

"Her yere giderim."

"Dur bakayım, bekle burada," diyor adam. Ağaçların arasına serpiştirilmiş karavanların arasına dalıp kayboluyor. Bekliyor Güllü. Az sonra kısa boylu adam, yanında çok uzun boylu bir başka adamla çıkageliyor. Uzun boylu adamın sırtında kırmızı bir gömlek, boynunda rengârenk uzun bir eşarp var. Güllü böyle renkli giyinmiş bir erkeği ilk kez gördüğü için hoşuna gidiyor, gülümsüyor. Adamlar aralarında konuşuyorlar. Kısa boylu tercüme ediyor, uzun boylunun dediklerini. Hep kafasını sallıyor Güllü. Ne isterlerse yapacak. Yeter ki alsınlar onu yanlarına.

"Bugün sabaha karşı ayrılıyorlar İstanbul'dan," diyor kısa boylu.

"Tamam," diyor Güllü.

"Sabah erkenden gel, o halde."

"Burada kalamaz mıyım bu gece?"

"Eşyan ne olacak?"

"Eşyam yok."

"Polisten mi kaçıyorsun?"

"Hayır."

"Birinden kaçıyorsun ama."

"Kaderimden," diyor Güllü.

"Suçun, sabıkan var mı?"

"Yok."

"Doğru söyle bak! Sonra fena olur. Kimden kaçıyorsan açıkça söyle."

Yutkunuyor, "Beni döven kocamdan kaçıyorum," diyor.

"Nikâhın var mı?"

Güllü bir an duralıyor. Evet dese kocasından korkar almazlar yanlarına. Hayır da diyemiyor, yalana alışık olmadığı için.

"İmam," diyor sesi titreyerek.

"Resmi?"

"Yok."

"Tamam tamam," diyor uzun boylu adam bozuk bir Türkçeyle.

"Siz ister kaç para?" eliyle para işareti yapıyor.

"Ne istiyorsa versin. Bana fark etmez," diyor Güllü, kısa boyluya.

"Yemek, temizlik, ütü, dikiş... hepsini yapacaksın, tamam mı?"

"Elbette."

"Hayvanlara yemlerini de vereceksin."

"Veririm."

Adamlar yine aralarında konuşuyorlar.

"Yalnız şunu bil, ola ki Karadeniz'den sonra sınırı geçerlerse, başının çaresine bakacaksın," diyor kısa boylu adam, "seni yurtdışına çıkaramazlar."

"Anladım," diyor Güllü, Allah'ın o gün geldiğinde yine elinden tutacağına yürekten inanarak.

"Şu karşıdaki mavi karavana git," diyor kısa boylu. "Orada kalacaksın. Az çok Türkçe anlıyor bunlar. Yıllardır gide gele öğrendiler. Çok zorluk çekmezsin. Haydi, işin rasgele, kardeş."

Güllü, kolunun altına sıkıştırdığı çantasıyla, sendelememeye çalışarak mavi karavana doğru yürüyor. Karavanın penceresinden sarı sıcak bir ışık yansıyor dışarıya. "Belki bir fincan da çay verirler bana," diye düşünüyor içeri girerken, "yarın yeni bir gün olacak. Yeni gün, hayırlar getirecek."

Karavanın iki basamaklı merdivenini çıkarken bir ışık çakıyor Güllü'nün beyninde... O duvardaki resimde, kuyruklu siyah ceketi giyen ince uzun adam... hatırlıyor o ceketi nerede gördüğünü şimdi. Pi..pi..piyanistin ceketi o, geçenlerde televizyonda izlediği. Gözünün önünde şimdi, genç adamın ceketinin kuyruğunu eliyle kaldırıp tabureye oturması, iki elini yan yana getirip bir an, bir uzunca an, piyanonun az yukarısında yan yana tutması ve sonra aniden inanılmaz bir hızla çalmaya başlaması... Kulaklarında birdenbire yine o

müzik... o Güllü'yü fezaya uçuran, yıldızlara, gezegenlere, aya yükselten müzik.

"Doğru yere geldin, Güllü," diyor kendi kendine, "iyi ki cevap vermedi de hanımın telefonu, doğru yere geldin, sonunda."

Kedi

Havalar birkaç günden beri epey soğudu. Bu yüzden kaloriferin yanındaki koltukta oturuyorum hep. Pencereden dışarısını gözlüyorum. Yağmur bulutları geliyor batıdan. Birkaç gündür sıkıntılıydı hava, yağış bekliyorduk. Bugüne nasipmiş, az önce iri damlalarla düşmeye başladı yağmur. Trafik aniden sıkıştı. Şemsiyesiz yakalananlar sağa sola koşuşturuyor, saçak altlarına sığınmaya çalışıyorlar. Sokakta bir telaş var şimdi. Korna sesleri gök gürültülerine karışıyor. Kimileri otobüs durağına üşüştü, kimi taksi bulma derdine düştü. Satıcılar dükkânların önlerindeki sergileri alelacele toplamaya başladı. Az önceki kalabalıktan eser kalmadı küçük meydanda.

Bizimki daha gelmez. Hava iyice karardıktan sonra gelir ancak. Akşamcılar gibi, o deniz kenarındaki otelin barına uğrar, arkadaşlarıyla içkisini içer, öyle gelir. Bara gittiğini, beni öperken içki kokan nefesinden hemen anlarım. Nefret ederim bu huyundan. İçki kokusundan hoşlanmam hiç. Duygularımı belli de ederim ama oralı olan kim! Başına buyruk bir insandır... çok fazla başına buyruk. Burnu havada. Meslek sahibi olmak, alımlı olmak, para pul sahibi olmak... İyi şeyler

bunlar ama insanın kendine bu kadar güvenmesi için yeterli mi? Bir sürü arkadaşı var onda olan hasletlere sahip ama hiçbirinin burnu böyle kaf dağında değil. Onlar iş dönüşlerinde evlerinden içeri girer girmez ev halkıyla selamlaşırlar önce, hal hatır sorarlar. Sonra bir koltuğa atarlar kendilerini dinlenmek için. Ne kadar yorgun oldukları hallerinden belli olur. Şikâyetleri hiç bitmez. Tüm zorluklarıyla koskoca bir gün geçmiştir üzerlerinden. Makyajları bozulmuş, saçları dağılmıştır, elbiseleri buruşmuştur. Gözlerinin altı çökmüş, yüzleri solmuştur. Bizimki ise iş dönüşlerinde kapıdan içeri, sabah işyerine yeni giriyormuş gibi girer. Saçı başı, makyajı yerinde, yüzünde en ufak bir yorgunluk izi taşımadan. Bizim evimizde selamlayacak ev halkı da yoktur, benden ve bazı günler temizliğe gelen gündelikçi kadından başka. Öyle oflaya poflaya koltuklara filan da atıvermez kendini. Önce mantosunu askıya asar, sonra güzel bir müzik bulur, illa da piyanolu bir şey olacak; piyano sesi ruhunu yıkıyormuş; müziği dinleyerek ayakkabılarını, giysilerini çıkarıp duşunu alır, üzerine ev kıyafetini geçirir, saçlarını tepesinde toplar, saat kaç olursa olsun, bir fincan koyu kahve yapar kendine ve ancak ondan sonra, sıra benimle selamlaşmaya gelir. İçerlerim ama sesimi çıkarmam. Yıllarca çıkardım da ne oldu, herhangi bir şeyi değiştirebildim mi? Yooo! Ben de alıştım artık onu olduğu gibi kabul etmeye.

Yalnız yaşayan ve hayatlarını kendileri kazanan kadınlar, böyle disiplinli ve programlı olmak zorundaymış. Öyle söyler hep. Kimselere açılmaz. Bugüne kadar hiç kimseye halinden şikâyet ettiğini görmedim. Kendini bırakabilmesi için yapayalnız kalması, biraz da içkili olması gerektiğini yılların içinde nihayet öğrendim. Duygularını belli etmeyi seven biri olmadığını kabul ettim ve teselliyi bu evde onunla birlikte yaşamanın iyi taraflarının üzerinde durarak buldum. Evimiz her zaman derli topludur. Buzdolabı tepeleme doludur. Bunca yıl oldu, bir gün dahi yemeğimin geciktiğini hatırlamam.

Aaa, bu ses de ne? Koridorda sert adımlarla yürüyen biri var. Çakan şimşeklerin gürültüsünden duymadım herhalde kapının açıldığını. Erken döndü demek ki bugün. Ama bu ayak sesleri onunkiler değil ki! Kesin değil! O değilse kim yürüyor evin içinde? Bu evin anahtarı kimde olabilir, ondan başka? Yoksa... yoksa? Aman Tanrım, eve hırsız girdi! Hırsız girdi! Can havliyle yerimden fırlıyor, perdenin arkasına saklanıyorum. Burnuma bir sabun kokusu geliyor. Tanıyacağım bu kokuyu ama nereden? Siniyorum saklandığım yerde. Ayak sesleri yaklaşıyor, yaklaşıyor, bulunduğum odaya giriyor, perdenin kenarından kendimi göstermeden bakıyorum, ayakkabılarını, dizlerine kadar pantolonunu görüyorum... bir

erkek bu! Hırsızlar zaten hep erkek değil midir? Başımı kaldırıyorum yüzünü de görmek için... Aman Allahım! Aman Allahım! Hayır olamaz! Olamaz! Gözlerime inanamıyorum! Nereden çıktı şimdi bu adam, bunca yıl sonra? Gitmişti. Gelmemek üzere gittiğini, ondan kurtulduğumuzu sanıyorduk. Demek ki dönmüş. Belki de hiç gitmedi. Yakınlarda bir yerde gizlendi, seyredip durdu bizi ve ortaya çıkacağı günü bekledi. Tevekkeli değil, yabancılamamıştım bu kokuyu. Sıkıntılı havaları çağrıştıran puslu gökyüzü gibi gönlümü bunaltmıştı burnuma çarpan kükürtlü sabun ve kolonya kokusu. Huzursuz olmuştum. Keşke hırsız olsaymış evimize giren. Bir iki parça eşya alıp giderdi. Önce üzülür sonra unuturduk. Oysa bir hırsızdan kurtulur gibi çabucak kurtulunmaz bu adamdan, bir baş belasıdır o. Dalaverecinin tekidir. İlk gördüğüm andan itibaren kanım kaynamamıştı ona. Yakışıklıydı, iyi giyimliydi, kibar tavırlıydı ama ben o keskin altıncı hissimle, hemen vermiştim numarasını; sıfır! Kocaman bir sıfır!

Önsezimi haklı çıkarmakta gecikmemişti. Her geçen gün biraz daha belli ediyordu parlak cilasının ardında gizlenen kusurlu kişiliğini.

Nitekim, hanımımla geçirdiği cicim ayları –aslında günleri demek daha doğru olur– geçer geçmez evde tatsızlıklar başlamıştı. Ben kapı arkalarında kulak kesilirdim konuşulanlara.

"Biz zaten ayrılmak üzere evlenmedik mi? Evlenmişken, bir deneyelim dedik ama görüyorsun işte, olmuyor, anlaşamıyoruz. Bir an evvel boşanalım," derdi hanımım.

"Aceleye ne gerek var? Bir süre daha böyle idare edelim," diye yanıtlardı kocası.

Bana bir soran olsa, başını sokacak bir ev bulmuşken, tüm işleri görülüyorken, çamaşırları yıkanıyor, ütüsü yapılıyor, her akşam önüne birkaç kap yemek konuyorken, bu asalak adamın asla boşanmaya yanaşmayacağını söylerdim ama... bana soran yoktu.

Bir zaman sonra odalarını ayırdılar. Hanım, kocasının yatağını koridorun sağındaki küçük odaya taşıttı. Evde karşılaştıkları zaman birbirlerine saygılı davranıyorlardı ama müşterek hayatları kalmamıştı. Hanım her sabah erkenden hastaneye koşuyordu. Hastaneye gitmediği günlerde ise aile sağlığı ile ilgili bir başka kurumda çalışıyordu. Başını kaşıyacak zamanı yoktu. Lanet kocasıysa aylağın tekiydi. Öğlen saatlerine kadar uyur, uyanınca yatağında gazetelerini okur, mükellef kahvaltısını yaptıktan sonra telefonun başına çöker, saatlerce konuşurdu. Ay sonlarında gelen telefon faturasını öderken hanım hep şikâyet eder, kendi gün boyu evin dışında çalıştığına göre, hepsi kocasına ait olan telefon faturalarını niye ödemek zorunda kaldığını sorardı. Adi

adam pişkin pişkin güler, karıkocaların hayatının müşterek olduğunu söylerdi. Bir keresinde faturayı ödemeyi reddetmişti de hanım, bir süre sonra telefon kesilince, cezasıyla birlikte yüklü bir para karşılığı telefonu yeniden açtırmak zorunda kalmıştı.

Zavallı hanımım, bu yüzsüz adamın bir baş belası olduğunu her geçen gün biraz daha iyi anlıyor ama bu beladan nasıl kurtulacağını bilemiyordu. Derken bir gün, bir müjdeyle döndü eve kocası. Bir yolculuğa çıkacaktı. Ondan kısa bir süre için kurtulacaktık.

Hanımımın kocasına, bu yolculuğa çıkmadan önce boşanma işlemlerini başlatması için yalvarmaları fayda etmedi. Adamın seyahat öncesinde bu gibi işlerle uğraşacak vakti yoktu ama işlemleri döner dönmez başlatacaktı, söz veriyordu.

İçimden, "Kendine şimdiki karından daha iyi olanaklar sağlayacak bir başkasını buldun herhalde," diye geçirmiştim, "aman ne iyi ettin, cehennemin dibine kadar yolun var!"

Adam bir sonbahar günü, giysilerini doldurduğu iki büyük valizi çekiştirerek bir ay sonra dönmek üzere gitmiş... ama hiç dönmemişti. Günler, aylar geçmişti, sonbahar kışa, kış bahara, bahar yaza kavuşmuştu. Hanım boşanmak için yolunu gözlemişti onun. Önceleri ara sıra bir kart-

postal alırdık ondan. Heyecanlanırdık. Geleceğini haber veriyor sanırdık. Döneceğinden umudunu kesince hanım onun yokluğunda başvurmuştu mahkemeye. Ondan kurtulabilmek için bu kez de yolunu değil, yılların geçmesini bekler olduk. Zaman ne kadar da ağır akıyordu ve nasıl da yıpratıyordu hanımımı. Dışarıdan bakıldığında, hayatla mücadele etmesini bilen güçlü bir kadındı. İşini iyi yapıyor, çok çalışıyor, para kazanıyordu. Hatta iki yıl önce özel muayenehanesini bile açmayı başarmıştı. Dostları onun başarılarına gıpta ediyorlardı. Ama gelin bir de bana sorun... Kapalı kapıların ardında neler çektiğini sadece ben bilirdim. Evli mi değil mi bilememesinin, bu yüzden kimseyle doğru dürüst ilişki kuramamasının kahrını onunla birlikte çeker, hem özgür hem bağlı olmanın sıkıntısını ben de onunla birlikte yaşardım. Uykusuz geçen gecelerini ben paylaşırdım. Bazı geceler, yatağına uzanır, eline içki bardağını alır, piyanosunu dinlerken dalar gider, gözpınarlarında yaşlar titreşir, bir damla yanağına düşecek gibi olurdu. Bazen de sabaha kadar dolaşırdı evin içinde. Hava ne kadar soğuk olursa olsun, balkona çıkar, gözlerini uzaklara diker, öylece ufka bakardı. Bir delilik yapmayacağına emindim ama yine de çok endişelenirdim balkonun demirlerine yaslandığında. Ömrünü başkalarının dertlerini dinleyip onlara çare bulmakla geçiren bir insanın kendi derdine derman bulamaması ne kadar acı

olmalı diye düşünürdüm. İçeri girmesi, yatağına uzanması için dua ederdim. Dualarım kabul olurdu, hanımım bir süre sonra derin derin içini çeker, odasına girip yatağına yatardı. İşte o zaman kucağına tırmanır, onu teselli etmek isterdim. Mırıldanıp dururdum karnının üstünde.

Neyse ki tek taraflı boşanmayı gerçekleştirebilecek süreye çok az kalmıştı. Gün sayarken, artık gelmesini değil, hiç gelmemesini istiyorduk satın alınmış kocasının... hangi cehenneme girmişse, hep orada kalmasını, aramıza hiç dönmemesini.

Şimdi iyice görebiliyorum onu. Odanın ortasına yürümüş, elleri arkasında kenetli, durduğu yerde yavaş yavaş dönerek merakla duvarlara bakıyor. Değişmiş. Saçlarını yandan ayırırdı, şimdi arkaya taramış. Seyrelmiş saçları. Hafifçe göbeklenmiş de. İçkiden olmalı. O gittiğinden beri, bizim evimizde de çok değişiklikler oldu. Hanım, onun yattığı odayı çalışma odasına dönüştürdü, duvarların rengini, perdeleri değiştirdi. Kendisine kocasını hatırlatacak hiçbir anı bırakmamak için, bir zamanlar hevesle döşediği, donattığı evinin duvarlarındaki resimleri birilerine armağan etti, yerlerine daha başka resimler astı, raflarda duran seramik bibloların yerine ise çok daha değerli porselenlerden başka süs eşyaları aldı. İşte şimdi, merakla onları inceliyor tek tek. Resim-

lere iyice yaklaşıp ressamların adlarını okuyor, bibloların kimini tersine çevirip markasına bakıyor, kimini eliyle tartar gibi yapıyor. İnceleme ve değerlendirme faslını bitirince, yemek odasına doğru gidip içki dolabını açıyor, viski şişesini çıkarıyor, elinde şişeyle mutfağa yürüyor. Gözden kaybolunca, kafamı toparlayıp bulmaya çalışıyorum niye dönmüş olabileceğini. Hem de bunca yıl sonra. Yüreğimde bir çarpıntı var. İyiye alamet değil içimden gelen ses. Mutfakta buzdolabını açtığını duyuyorum. Gürültüler, bardak şıngırtıları geliyor mutfaktan. Tam peşinden mutfağa gitmeye hazırlanırken elinde bir bardak buzlu viskiyle geri geliyor. Uzun süredir oturmakta olduğum için iyice ısıttığım koltuğa yerleşiyor ve sokağı gözetlemeye başlıyor. Derken cebinden bir sigara paketi, paketten de bir sigara çıkarıyor, çakmağıyla yakıyor ve küllerin yere dökülmesine hiç aldırmadan içiyor sigarasını. Paketi de eliyle buruşturup masanın üzerine fırlatıyor. Görgüsüz herif! Ayı! İçimden üzerine saldırıp yüzünü gözünü iyice benzetmek geliyor ama tutuyorum kendimi, hiç kıpırdamadan, çıt çıkarmadan perdenin ardında kalıyorum. Onunla birlikte bekliyorum ben de.

Sigarasını bitirince kalkıyor, dolaşmaya başlıyor evin içinde. Bir gölge gibi sessizce takip ediyorum onu. Beni duymuyor, görmüyor. Bir zamanlar kendi yatak odası olan çalışma odasına giriyor.

Çalışma masasının çekmecesini açıyor. Dosyaları çıkarıp karıştırmaya başlıyor. Bir süre sonra, dosyaları çekmeceye geri koyup salona geçiyor, bir sigara daha yakıp koltuğa yerleşiyor. Sessizce onu takip edip perdenin arkasına gizleniyorum yine.

Asansörün sesini duyunca dikiliyorum sindiğim yerde. İnce topukların zemini döven çok iyi tanıdığım sesi, tıkır tıkır yaklaşıyor sokak kapımıza. Anahtar, deliğe sokulurken koltuğun arkasından dolanıp sessizce koridora kaçıyorum. Adam görmüyor beni. Sokak kapısının ardında bekliyorum. İçeri giriyor hanım. Yağmurdan sırılsıklam olmuş pardösüyü portmantodaki askıya asmadan önce silkeliyor, saçlarını kabartıyor elleriyle. Bugün çok yorgun görünüyor nedense. Zorlu bir hastaya rastlamış olmalı. Bulunduğu yerden, pencere önündeki koltuğu göremediği için bilmiyor bir konuğu olduğunu. Islak ayakkabılarını holde fırlatıp çoraplı ayaklarıyla yürüyor yatak odasına doğru. Ona içeride birinin beklediğini anlatabilmek için boşuna dolanıp duruyorum etrafında.

"Girme odana, soyunma, sakın soyunma. Üzerindekilerle kal," diye yalvarıyorum. Aynı dili konuşamıyor olmamız ne büyük bir kayıp. Başucundaki müzik aletinin düğmesine basıp açıyor, bir CD koyuyor alete. Beethoven'ın 3. Piyano Konçertosu şırıl şırıl dökülmeye başlıyor odaya. Sinirlerini gevşettiğini iddia ettiği müzik, ne ya-

zık ki bu kez rahatlatamayacak onu. Etrafında dolaşıyor, bacaklarına sürtünüp duruyorum. Benim çırpınmamdan hiçbir şey anlamıyor ama burnuna sigara kokusu gelmiş olmalı ki havayı kokluyor. Bluzunun düğmelerini çözerken birden duruyor.

"Allah Allah," diyor, "bir tuhaf koku var evde?"

Koridora çıkıyor. Peşinden gidiyorum. Önce mutfağa giriyor. Tezgâhın üzerindeki viski şişesini ve içinden birkaç parçanın eksildiği buzluğu görünce telaşlanıyor.

"Kim var orada?" diye sesleniyor salona doğru. Ağır ağır yürümeye başlıyor. Ayaklarına dolanarak ben de takip ediyorum onu. Salonun kapısında duruyor. Ağzından bir çığlık fırlıyor. Elinde viski bardağıyla pencerenin önündeki koltuğa yayılmış, ayağını pufa uzatmış adam, sırıtarak bakıyor karısına.

"Sen!!!"

"Ta kendisi!"

"Nasıl girdin evime? Ne cesaretle!"

"Burası benim de evim, unuttun mu?"

"Dört yıldan beri değil."

"Kim demiş?"

"Ne istiyorsun?"

"Viski istiyordum, aldım."

"Ne zaman geldin?"

"Bir saat kadar oluyor."

"Niye geldin?"

"Bu ne biçim karşılama? İnsan kocasını böyle mi karşılar?"

"Ne istiyorsun Halil?"

"Önce bir hoş geldin de. Nasılsın, diye sor."

"Ne istiyorsun?"

"Belki ben de artık senin istediğini istiyorumdur."

"Ohhh, nihayet!"

"Otursana. Ne diye dikiliyorsun orada?"

Bir an duralıyor hanımım, sonra ayakları geri geri giderek yaklaşıp kanepenin ucuna ilişiyor.

"Bir viski de sana hazırlayayım mı, güzelim?"

"İstemem."

"Canın isterse."

"Niye geldin?"

"İşlerim var İstanbul'da. Bir süre kalmaya geldim."

"Burada kalamazsın, biliyorsun değil mi?"

"Neden? Evim değil mi burası?"

"Hayır Halil, evin değil. Dört yıldan beri bu ev sadece benim evim."

"Nasıl oluyor o? Henüz boşanmadık ki?"

"Ama ayrıldık. Yollarımızı ayırdık ve sen gittin."

"Bu yüzden şikâyetçi olacağın hiç aklıma gelmemişti."

"Şikâyetçi olmadım. Seni hayatımdan tamamen sildim. Çok da mutlu oldum. Kendime yeni bir hayat kurdum."

"Hayatında biri mi var?"

"Onu demek istememiştim. Artık özel bir muayenehanem var benim."

"Hayırlı olsun. Hayatında biri var mı?"

"Bu seni hiç alakadar etmez."

"Nasıl etmez. Hâlâ nikâhlı kocanım."

"Boşanmamakta ısrar ettiğin için... sadece kâğıt üzerinde."

"Kanun önünde evli gözüküyoruz."

"Ne yazık ki öyle."

"Bu, bana seni sorgulama hakkını veriyor."

"Senin benim üzerimde hiçbir hakkın yok."

"Ne zamandan beri?"

"En baştan beri."

"Ben olmasaydım, sen zor gelirdin Türkiye'ye. Zor çalışırdın Türk hastanelerinde."

"Bir yolunu bulurdum elbette. Buraya gelebilmek için seninle evlenmek, bulabileceğim en kötü yolmuş meğer."

"Bunu zamanında düşünseydin. O her sokağında bir bombanın patladığı, elektriğin, havagazının, hatta suyun bile olmadığı savaş ülkesinden kaçıp kapağı buraya atabilmek için her şeye razıydın. Hastanelere yaptığın iş başvurularına da ancak Türk vatandaşı olduktan sonra yanıt alabildin. Ne çabuk unuttun bütün bunları."

"Halil... lütfen... bunları tekrar edip durmayalım. Doğru, seninle bu yüzden evlendim. Ama buraya gelince, hemen boşanmamız şartıyla. Üstelik aramızda bir anlaşma yaptık ve ben

sana anlaşmanın bedelini son kuruşuna kadar ödedim."

"Ama hemen boşanmadık. O nedenle şartlar geçersiz oldu."

"Olur mu hiç! Paranı kuruşu kuruşuna aldın. Son ödemeyi sana, gitmeden bir hafta önce yapmıştım."

"Çok akıllı olduğunu sanıyorsun ama değilsin işte. Anlaşmayı yazılı yapmayı, parayı verirken de benden makbuz almayı akıl edemedin."

"Sana güvendim. Bu kadar adi olabileceğin aklımın köşesinden geçmedi."

"Ben sana güvenmedim mi? Paramı Türkiye'de, hem de üç taksitte almayı kabul ederek nikâh kıydım sana."

"Farkımız şu ki, aramızda yazılı anlaşma olmadığı halde, ben sana verdiğim sözü yerine getirdim. Oysa sen paranı aldın ve beni boşamadan çekip gittin. Ortalıktan kayboldun. En geç birkaç ay sonra döneceğini düşündüm. Ama sen tam dört yıl kayboldun ortadan."

"Gittiğim yerlerden yolladığım sevgi dolu kartlarımı almadın mı?"

"Terbiyesiz adam!"

"Böyle yaparsan anlaşamayız güzelim."

"Anlaşacak bir şey yok. Yakında boşanıyoruz."

"Dur dur dur... acelen ne? Hele bir kavuşmanın tadını çıkaralım..."

Adam yerinden kalkmaya davranırken, kucağına zıplıyorum aniden. Beni fırlatıp atsın mı, okşasın mı bilemiyor. Sağ eli sırtımda, öyle kalıyor. Tırnaklarımı pantolonuna geçirip gurulduyorum. Pantolonu zarar görmesin diye hemen itmiyor beni. Fırsattan istifade hızla dışarı çıkıp odasına koşuyor ve kapıyı kilitliyor hanım. Neyse ki bu kez anladı ona zaman kazandırmak istediğimi. Daha da iyisini yapacağım, benim için şu anda kolay olmasa bile. Kendimi iyice zorluyor, adamın kucağına işiyorum sıcak sıcak. Küfrederek beni ensemden tutup uzağa fırlatıyor. Ayağa fırlayıp banyoya koşuyor. Bu işi onunla ilk tanıştığım gün yapmak istemiştim ama cesaret edememiştim.

Düştüğüm yerde büzülüyorum. Duvara çarpan sağ kalçam acıyor. Yalnızım şimdi salonda. Evde çıt çıkmıyor. Adam tuvalette, hanım odasında, kilitli kapılar ardındalar. Yavaş yavaş yemek odasına doğru gidiyor, masanın altında pusuya yatıyorum. Endişe ediyorum hanımım için. Keşke cep telefonundan yardım istese, diye düşünüyorum, birilerini çağırsa. Ama düşündüğüm gibi olmuyor. Az sonra yatak odasının kapısı açılıyor, salona doğru yürüyor hanım. Üzerini değiştirmiş. Bir kot pantolon ve kazak giymiş, ayaklarına makosenlerini geçirmiş. Yüzünde çok kararlı bir ifade var. Aynı anda adam da tuvaletten çıkıyor. Pantolonun işediğim yerini suyla silmiş besbelli, kocaman bir leke var önünde. Hanım önde, o ar-

kada salona giriyorlar. Bu kez kanepenin ucuna ilişmiyor hanım, az önce adamın oturduğu koltuğa geçip iyice yerleşiyor. Bacak bacak üstüne atıyor. Kanepenin ucuna ilişme sırası adama geçiyor.

Önündeki lekeyi göstererek, "Bak ne yaptı bu mendebur, üzerime işedi," diyor.

Gülmemek için dudaklarını ısırıyor hanım, kocasının şikâyetini duymazlıktan gelip konuya giriyor.

"Bu işi hemen halledelim Halil. Yoksa ikimiz için de iyi olmaz."

"Öyle mi?" Sesi alaylı adamın.

"Evet. Zaten sen istesen de istemesen de boşanacağız."

"Yok canım!"

"Evet!"

"Sen öyle zannet güzelim."

"Neden boşanmak istemediğini öğrenebilir miyim?"

"Seni çok sevdiğim için."

"Hiç komik değil. Gerçekten Halil, bu maskaralık daha ne kadar devam edecek?"

"Sen böyle uzlaşmaz olduğun sürece."

"Anlaşıldı. Bir şeyler daha istiyorsun sen."

"Valla ben söylemedim. Sen söyledin."

"Bu kez hiçbir şey alamazsın. Dört yıldır yoktun. Bu bana boşanma hakkı tanıyor."

"Senin mahkemeye başvurundan itibaren üç yılın bitmesine daha bir hafta var."

"Nereden biliyorsun?.. Aman Allahım... yoksa dosyalarımı mı karıştırdın?"

"Boş versene. Üç yılın henüz tamamlanmadı, sen ona bak!"

"Fark etmez."

"Eder. Üç yıl boyunca burada hiç yatmamış olmam gerekiyor. Oysa ben bu gece buradayım."

"Burada yatacağını sanıyorsan yanılıyorsun."

"Kendi evimde yatma hakkım var."

"Burası senin evin değil."

"Nasıl değil. Kira kontratı üzerimeydi."

"Artık değil."

"Ne zamandan beri?"

"Bu katı satın aldığımdan beri."

"Ne zaman aldın?"

"Bir buçuk yıl oluyor."

"İyi para kazandın desene."

"Evet. Çok çalıştım."

"Aferin. Her zaman çok çalışkandın zaten. Ne de olsa komünist disipliniyle yetişmişsin."

"Şimdi sana bir otelde yer bulacağız, sonra bir taksi çağıracağız, yarın..."

"Bu katı satın almış olsan da bu evde kalma hakkım var benim. Senin kocanım."

"Polis çağırırım."

"Hangi gerekçeyle?"

"Derdin nedir Halil? Ne yapmaya çalışıyorsun?"

"Evimde sakin bir gece geçirmeye çalışıyorum. Hepsi bu."

"Ben bir an için benimle konuşup anlaşmaya geldiğini düşünmüştüm."

"Elbette. Konuşup anlaşacağız."

"Ne zaman?"

"Yarın... öbür gün... daha sonraki gün. Belki bir hafta sonra."

"Ne istiyorsun şimdi söyle?"

"Ben değil, sen istiyorsun."

"Ben mi? Ben mi bir şey istiyorum?"

"Öyle değil mi?"

"Ne istiyorum ben?"

"Hayatını geri istemiyor musun?"

Dudakları titremeye başlıyor hanımımın. Ağladı ağlayacak. Oysa ne kadar metindir, ne kadar gururludur. Teselli edebilmek amacıyla yanına gidip ayaklarına sürtünüyorum. Eğilip beni kucağına alıyor.

"Hantallaşmış bu. Hadım mı ettirdin yoksa?" diye soruyor başıyla beni işaret ederek. Pis, serseri, ahlaksız herif! Hantallaşmışım! Kadın parasıyla ve içkiyle doldurduğu, kemerin üzerinden taşan kendi midesine baksın o. Yanıt bile vermiyor hanımım. Sakinleşmek için beni bir süre usul usul okşuyor, sonra tek tek konuşuyor.

"Evet, hayatımı geri istiyorum. Bir bedel ödemiştim hayatım için..."

"O bedel, seninle evlenip seni içinde bulunduğun cehennemden çıkarabilmem için ödenmişti."

"Şimdi yine içinde bulunduğum cehennemden çıkmak için bir bedel daha ödemem gerekiyor, öyle mi?"

"İşte bu kadar güzelim."

"Ne büyük bir aptallıkmış sana güvenmek. Güvenilir birine benziyordun oysa..."

"Sadece o kadar mı? Yakışıklıydım, şık giyiniyordum, maceradan korkmuyordum, eğlenceliydim, güldürüyordum seni, iyi bir âşıktım üstelik... Haydi itiraf et, sayemde İstanbul'a kapağı attığın ilk haftalarda, benden boşanmaya hiç niyetin yoktu."

"Ama gözüm çabuk açıldı. Gerçek yüzünü uzun boylu saklayamadın. Ah, aptal ben!"

"Estağfurullah..." Müzik sesinin geldiği yöne dönüyor adam, "Hâlâ piyano mu dinliyorsun sen? Bıkmadın mı kuzum? Ay ne kadar sıkıcısın. İnsan ara sıra değiştirir dinlediğini de, yediğini de, içtiğini de. Seni arabeske alıştırayım, ister misin? Bir değişiklik olur."

"Saçmalamayı bırak da söyle Halil, bu kez ne istiyorsun?"

"Önce burada kalmak isti..."

"Boşanmak için ne istiyorsun? Söyle ve git."

"Tek bir şartım var."

"Çabuk söyle. Kabul edilir bir şey olsun. Sonra da git."

"Şartımı kabul edeceksin. Yoksa boşanmam. Başına bela olurum."

"Şartını söyle ve hemen git."

"Şartımı kabul edeceğine göre gitmeme gerek kalmayacak."

"Ne demek bu şimdi?"

"Şu demek: Bu evi istiyorum."

"Ne! Evi mi? Aklını kaçırmışsın sen!"

"Sen sordun, ben de söyledim."

"Evi alamazsın."

"O halde boşanmam."

"Adi herif. Ahlaksız serseri. Beş para etmediğini biliyordum ama bu kadarını beklemiyordum. Gerçekten çok feci bir insansın."

"Sen az önce bir bedel ödemeye hazırdın."

"Evimi vermem."

"Vermezsen boşanamazsın."

"Öldüreceğim seni. Öldüreceğim!"

"Aklıma parlak fikirler getirme."

Hanımım ayağa kalkıyor, yumruklarını sıkarak karşı koltukta oturan adamın üzerine yürüyor. Adam da ayaklanıyor, bir süre ayakta dalaşıyorlar. Ne yapsam acaba, adamın üzerine atlasam mı? Büsbütün kızdırmaktan korkuyorum... Hanıma bir kötülük yapmasın diye, tutuyorum kendimi. Hanım tekmeler atıyor dizlerine. Son tekme daha yukarlara isabet ediyor. Adamın canı iyice acımış olmalı ki omuzlarından tutup hızla itiyor

onu, yere düşürüyor. Düşerken masanın kenarına başını çarpıyor hanım. Başının tahtaya vururken çıkardığı tok sesi duyunca, kafası ikiye yarıldı sanıyorum. Yanına koşup yüzünü, ellerini yalamaya başlıyorum.

Kapı çalınıyor aynı anda. Israrla çalınıyor. Adam kısa bir şaşkınlık geçiriyor. İterek yere düşürdüğü karısına bakıyor, kapıyı onun açmasını beklermiş gibi, sonra mutfağa doğru gidiyor aceleyle. Aklı sıra mutfak kapısından çıkacak. Sıvışacak evden. Mutfak kapısının iki yıl önce örüldüğünü ve yerine bir erzak dolabı yapıldığını fark etmedi herhalde. Üzerine atlayıp yüzünü gözünü tırmalamak istiyorum ama sonraya bırakıyorum bu işi. Nasılsa, yedinci kattan aşağı atlayacak hali yok evden çıkmak için, yine ön tarafa gelecek.

Kapıyı çalan her kimse, bu kez vurmaya başlıyor kapıya pat pat.

"Aç kapıyı, içeride olduğunu biliyorum diye bağırıyor," kaba bir erkek sesi. Hiç tanımadığım bir ses bu.

Hanımın başını koltuğun köşesine çarptığı yerden çok ince bir kan süzülmeye başlamış. Zorlukla doğruluyor, kalkmaya çalışıyor. Yüzü yemyeşil. Ben kapının önüne koşup avazım çıktığı kadar miyavlıyorum. Her kimsen, ne olur gitme, diye bağırıyorum. Evin içinde yırtınan bir kedi, hiçbir şey ifade etmez mi kapının dışında duran birine? Bir an sessizlik oluyor, vurmayı kesiyor adam, son-

ra yine yumruklamaya başlıyor kapıyı. Hanımın sendeleyerek ve eşyalara tutuna tutuna geldiğini görüyorum salondan. Eline viski bardağındaki buz parçalarından birini almış, yarasının üzerine bastırmış, düştü düşecek bir halde açıyor kapıyı.

Kapının önünde bugüne kadar evimize giren beylere hiç benzemeyen biri var. Üstü başı ıslak ve bumburuşuk. Esmer yüzü mutsuzluktan büsbütün kararmış. Adam karşısında duran perişan kadına ve ayaklarının dibindeki bana bakıyor ve... aman Tanrım, aralık kapıyı zorlayarak içeri giriyor.

"Kimsiniz? Ne istiyorsunuz?" diye soruyor hanım titreyen sesiyle.

"Bana Musta Çavuş derler... Bir vurdum muydu, bir de duvar vurur elime geçirdiğime."

"Ayakta duramıyorum. Başım dönüyor. Bana yardım edesiniz diye açtım kapı... durun... durun nereye gidiyorsunuz... durun..."

Hanımı eliyle itip içeri geçiyor adam. Hanım da duvara tutuna tutuna salona yürüyor, adamın peşinden. Ayakta duracak hali olmadığı için, kanepeye çöküyor, yığılırcasına. Kucağına zıplıyorum. Adam oturmuyor, tam karşımızda ayakta duruyor.

"Pis sarhoş!" diyor, "Sarhoş karı! Benimki içki içtiğini söylememişti bana. Sakladı. Herhalde sarhoş birinin yanında çalışmasına müsade etmem diye söylemedi... Şimdi beni iyi dinle..."

"Kimsiniz?" Sesi zar zor çıkıyor zavallı hanımımın..

"Ben kanına girdiğin Güllü'nün kocasıyım."

"Ne! Ne demek bu şimdi? Ne yapmışım ben Güllü'ye?"

"Bu eve temizliğe gelmeye başladığından beri değişti karım. Eskiden de acayip huyları vardı ama hayal kurardı sadece, bana cevap yetiştirmezdi. Sen kafasını çeldiğin için, kendini bir bok zannetmeye başladı, evimizde huzur diye bir şey kalmadı. Ama ben bilirim elime geçirdiğimde yuvasını yapmayı. Onu doğduğuna pişman etmeyi bilirim..."

"Güllü'ye hiçbir şey öğretmedim ben. Aklını filan çelmedim. Aslında çok akıllı ve hassas bir insan o. Evine, kocasına, yani size de çok bağlı. İstesem de değiştiremem zaten. Değişmek istemiyor Güllü. Hayattan ne istediğini iyi biliyor."

"Hele bir değiştirmeye kalk, bak nasıl fena yaparım seni! Seni de onun gibi benzetirim. Zaten burada çalışmaya başladığından beri başını dayaktan alamaz oldu. Sen ona laf öğretiyorsun, o eve gelip benim başımı ütülüyor, ben de onu dövüyorum. Senin yüzünden dayak yiyiyor her gece."

"Ne yaptın ona?"

"Daha yapacağımı yapmadım. Bulunca yapacağım. Anasını sikeceğim. Önce sen bana hangi cehenneme gittiğini söyleyeceksin, sonra ben onu bulacağım ve doğduğuna pişman edeceğim."

"Adınız ne demiştiniz?"

"Musta. Adımı boş ver sen. Güllü nerede onu söyle."

"Musta Bey, Güllü gitti mi?"

"Sanki bilmiyorsun!"

Çaresiz gözlerle bakıyor hanım. Başındaki yaradan yine kan akmaya başladı ince ince. Adam kör müdür nedir, görmüyor bile yarayı ya da oralı olmuyor.

"Karım nerede?"

"Bilmiyorum."

"Nereye gitti Güllü? Söylemezsen öldürürüm seni."

"Ben nereden bileyim nereye gittiğini. İşini bitirip çıkmış. O saat dört oldu mu çıkar. Bense yediden önce gelmem eve."

"Ne diye burnunu sokuyorsun bizim işlerimize? Ne diye huzurunu bozuyorsun evimin?"

Odanın ortasında duran adam, yaklaşıyor kanepeye, hanımı çekeleyerek ayağa kaldırıyor. Ben kucağından yere atlıyorum. Sendeliyor hanım.

"Yaralıyım görmüyor musun?" diyor.

"Bu kadar içmeseydin kafanı çarpmazdın oraya buraya. Senin bir kocan, bir erkeğin yok mu? Benim karıyla uğraşacağına kendine bir herif bulsana. Sana ne başkalarının evliliğinden! Yok karı haklarıymış, yok şuymuş, yok buymuş!" Birden kulaklarını elleriyle kapatıyor, "İşte bu tıngırtı... hep bu ses... sen öğrettin değil mi ona bu abuk

sabuk müzikleri dinlemesini. Evimin içinde kafamı kazan eden bu tangır tungur gâvur müziğini... Allah kahretsin! Kes şunu."

"Yatak odasına gitmem lazım. Müzik setim yatak odasında."

"Hiçbir yere gidemezsin."

"O halde git kendin kapat."

"Her ikimiz de buradan ayrılmayacağız, bana Güllü'nün nereye gittiğini söyleyene kadar."

"Güllü ne zaman gitti?"

"Bırak bu numaraları." Cebinden bir sustalı çıkarıyor. Ayakta zor duran kadının arkasına dolanıp bir koluyla belini sarıyor, diğer elindeki çakıyı boğazının üzerinde tutuyor.

"Şimdi öteceksin. Karımın kafasını doldururken nasıl öttünse cik cik cik, aynı öyle öteceksin. Onu nereye yolladın?"

"Ben yollamadım."

"Senden yüz bulmadan bir yere gitmez o. Gidecek hiçbir yeri yok. Hangi cehennemde, çabuk söyle."

"Vallahi bilmiyorum. Bana hiçbir şey söylemedi... ayyy... acıtıyorsun ama."

"Söylemezsen birazdan keseceğim boğazını, horoz keser gibi... Konuş!"

"İçim çekiliyor Mustafendi... bir kaza geçirdim... düştüm başımı vurdum... Bak içeride biri var zaten..."

"Bırak bu martavalları."

Tam o sırada telefon çalmaya başlıyor. Bir an boş bulunup yazı masasının üzerindeki telefona doğru uzanır gibi oluyor adam, fırsattan istifade edip silkinmeye çalışıyor hanım.

"Hişşşt, elimden bir kaza çıkacak doğru durmazsan," diyor içki kokan nefesini, kollarıyla sardığı kadının kulağına üfleyerek.

"Bırakın cevap vereyim."

"Olmaz."

"Açmazsam merak eder, eve gelmeye kalkarlar. Lütfen."

"Yok yav! Bu da 'yatak odasında biri var' gibi bir başka palavran mı?"

"Vallahi var... içeride biri var."

Telefon hiç durmaksızın çalıyor. Haydi hanımım açamıyor, yatak odasındaki cenabet niye açmıyor telefonu? O değil miydi bu gece burada kaldığını herkesin öğrenmesini isteyen? Telefonu yanıtlasa ya!

Adamın kollarından kurtulup telefona cevap verme umudunu kesen hanımım, gücünün son kertesiyle bağırmaya başlıyor çığlık çığlığa:

"Haliiiii! Haliiiii! Haliiiii!"

Hanım bağırırken, telefonun kordonunu ona doğru çekmeye çalışıyorum dişlerimle. Hiçbir işe yaramıyor. Telefonun üzerine çıkıp yere düşürmeye çalışıyorum ahizeyi. Adam hanımı kollarında sürükleyerek yaklaşıp bir tekme savuruyor bana. Havada uçup dört ayak üstüne düşüyo-

rum. Evin arka tarafına koşuyorum can havliyle. Hiç kimse yok arka tarafta. Yatak odasına bakıyorum, çalışma odasına girip çıkıyorum, adamı göremiyorum. Banyoda da kimse yok. Nereye gitti bu herif, pencereden aşağı atlamadı ya. Mutfağın önünden geçerken bir göz atıyorum içeri, mutfak balkonunun kapısı aralık kalmış, pat pat çarpıyor. Balkona mı çıktı bu yağmurda? Önce mutfağa giriyorum, sonra aralık kapıdan balkona süzülüyorum. Balkona koyduğumuz hırdavat dolabının arkasından ayakkabısının ucu gözüküyor. Ben ona doğru yürürken telefon susuyor. Hanımın, "Haliiil, yardım et... n'olur yardım et..." diye bağıran çığlığı giderek inceliyor, inceliyor... yağmurun gürültüsüne karışıyor... ve duyulmaz oluyor. Pantolonunun paçasını dişlerimle yakalayıp adamı içeriye çekmeye çalışıyorum. Salondaki ayı gibi bir tekme de o savuruyor bana. Son bir hamle daha yapıyorum, bu kez paçasında dişlerimle küçük bir delik açarak. Ahlaksız herif! Pis, korkak, rezil herif, eğiliyor beni ensemden yakalamak için. Aklı sıra aşağı fırlatacak beni. Elinden kurtulup mutfağa kaçıyorum. Peşimden gelmiyor. Ne yapmaya çalıştığını anlıyorum, burada değilmiş gibi yapıyor. İçerideki eşkıya, hanımın işini bitirince hiçbir şey olmamış gibi çıkıp gidecek. Evimize hiç gelmemiş gibi... Ben gösteririm sana. Burnumla balkon kapısını ittirerek kapatmaya çalışıyorum... biraz daha... az biraz daha...

arka ayaklarımın üzerine kalkıp ön patilerimi dayıyorum kapıya... Ohhh! Becerdim işte, kapattım kapıyı. Salona dönüyorum.

"Halil'den fayda yok sana," diyor eşkıya, "boşuna bağırıp durma. Evde kimse olmadığını biliyorum. Tek başına yaşıyorsun. Kendine bir koca bulamadığın için başkalarının düzenini kıskanıyor, ev huzurunu bozuyorsun. Ödeteceğim sana, karımın kafasını çelmeyi."

Hâlâ ayaktalar, sustalı hâlâ hanımımın boğazına dayalı.

"Nereye gitti, son kez soruyorum sana. Söylemezsen boğazını keseceğim."

Hanımım yavaş yavaş eşkıyanın kollarından yere doğru kaymaya başlıyor ve... ve... ayaklarının dibine yığılıyor. Elinde çakıyla şaşkın şaşkın bakıyor herif, halının üzerinde yatan kadına. Yanına diz çöküp nefesini dinlemeye çalışıyor. Ben de yanlarına gidiyorum, yüzünü yalıyorum hanımımın. Hiç nefes almıyor... gözleri kaymış... avuçları iki yanında havaya doğru dua eder gibi açılmış... boş çuval gibi... hareketsiz... bembeyaz yüzünün sağ tarafında incecik bir kan, kırmızı ibrişim gibi ağzına doğru akmış. Adam kulağını ağzına yapıştırıyor hanımın. Doğrulduğunda yüzünde dehşet ifadesi var.

"Aman Allahım! Öldü karı!"

Ayağa fırlıyor, şaşkınlıktan sustalısın kapatmadan cebine sokmaya çalışarak kapıya koşuyor.

Peşinden gidiyor, önüne geçiyorum, arka ayaklarımın üzerinde yaylanıp atlıyorum üzerine. Boş bulunup sendeliyor. Yüzünü, burnunu tırmalıyorum, elleriyle gözlerini kapatmaya çalışıyor, ellerini tırmalıyorum, vahşi sesler çıkarıyorum tırmalarken. Mavvv, mağırrrr miyavvv. Gözlerini pençelemeye çalışıyorum ama gözlerini sımsıkı yumduğu için zarar veremiyorum istediğim gibi. Can havliyle sustalısını sallıyor; sırtıma, kuyruğuma rasgele vuruyor. Ben de onun gibi kan içindeyim şimdi. Dişliyorum, tırmalıyorum yüzünü gözünü. Son bir hamleyle kapıyı açıp kendisini dışarı atıyor.

Mutfağa geri dönüyorum, hazır cinlerim başıma çıkmışken, balkondakinin de işini bitirmek, yüzünü gözünü parçalamak için.

Burnumla ittirdiğim balkon kapısını sımsıkı kapatmayı becermişim demek ki açamıyorum bir türlü. Arka ayaklarımın üzerinde kalkıp tokmağa yetişmeye çalışsam da olmuyor. Gümbür gümbür şimşek çakıyor dışarıda. Kovalarla yağmur boşanıyor gökten. Balkondaki adamın çaresiz yüzünü görüyorum camın öte yanında. Saçları kafasına yapışmış, soğuktan titreyerek balkon kapısını zorluyor açmak için. Açamaz. Özel bir aygıt taktırmıştı hanım hırsızlara karşı, ancak içeriden açılabiliyor kapı. Elleriyle camı dövüyor, ayağından ayakkabısını çıkarıp topuğuyla vuruyor ama kıramıyor camı. Bu kez hırdavat dolabında bul-

duğu bir maşayla kırmaya çalışıyor. Boşuna uğraşıyor. Cam kırılmaz, ısı ve ses geçirmez cinsten. Yalnız başına yaşayan bir kadının hırsıza karşı aldığı önlemlerle donanmış tüm ev. Yedinci katın ince uzun mutfak balkonunda çırpınıp dururken şimdi, pis adamın bir saat önceki küstah ve kibirli tavırlarından hiç eser yok. Yüzümü cama yapıştırıp gözlerinin içine bakıyorum. O da bana bakıyor çaresizlik içinde. Elinden gelse yalvaracak kapıyı açmam için. Vazifesine müdrik bir nöbetçi gibi yerleşiyorum balkon kapısının dibine. Bekleyeceğim. Bir gün kurtulabilecek olursa balkondan, onun da yüzünü gözünü tırmalayacağım, polislere neden balkonda bulunduğunun ve içeride yatan ölünün hesabını vermeden önce. İnşallah!

Hanımımın eve geldiğinde müzik çalara yerleştirdiği CD, bittikçe başa dönerek yeniden çalmaya başlıyor. Ludwig Van Beethoven'in *Piyano Konçertosu,* Allegro con brio'dan sonra yavaşlayarak largo'ya, sonradan rondo'ya geçiyor, tekrar başa dönüp allergo'yla hızlanıyor... largo'ya geçip yavaşlıyor... rondo'ya... tekrar allegro'ya... Meğer ne kadar haklıymış hanımım, müzik ruhun gıdasıdır dediği zamanlar... Piyanonun nağmeleri, şimdi dikkatle dinlerken, benim de ruhumu yıkıyor, beni uyukladığım mutfak balkonunun kapısından alıp bambaşka âlemlere uçuruyor... uçuruyor. Başka bir gezengendeyim şu anda. Kedilerin hâkim olduğu, insanlarınsa boyunlarında

birer pire tasmasıyla, kedisaraylarda kedilere can yoldaşlığı yaptığı, ağaçların dallarından salkım salkım ciğerlerin sallandığı, derelerinde sütlerin aktığı Kedya gezegenindeyim. Kedikralın elinden EN KAHRAMAN KEDİ plaketini almak için sıramı bekliyorum. Güzel bir rüya. Güzel bir müzik. Sıcak bir oda. Avım, balkonda çaresiz. Zafer bana ait. Bir kedi başka ne isteyebilir ki insanların hâkimiyeti altındaki şu ölümlü dünyada?

Zehra

"İtiraf etmek istediğin daha başka yalanların da var mı?" diye sordu Ahmet.

Sesimin titremesine engel olmaya çalışarak, "Ben sana hiç yalan söylemedim," dedim.

"Ablanın ablan, yeğeninin yeğenin, evinin de asıl evin olmadığını şimdi öğreniyorum ve sen bana, 'Sana yalan söylemedim,' diyebiliyorsun."

"Orası benim evimdi, ben orada büyüdüm," dedim. Sesim zar zor duyuluyordu.

İçimde giderek büyüyen bir canavar vardı. Canımı acıtan canavar, sanki birden göğsümden fırlayıp pat diye kucağıma düşecekti. Öyle derdi o, yani ablam, "Yalan giderek büyüyen bir canavara dönüşür, dallanır budaklanır içinden taşar... Sakın yalan söyleme."

Gözlerim pınarlarına biber ekilmiş gibi yanıyor, ağlamamak için dişlerimi sıkıyordum.

Kalender Tepesi'nin ucunda, denize karşı park etmiş bir arabanın içindeydik.

"Boğaz'ın pembe saati," dediği bu olmalıydı ablamın, işte yine "ablam" diyordum, on yıldır yaptığım gibi. Ona başka türlü hitap etmesini bilmiyordum. Sadece, tek bir kere, o evdeki ilk günümde, annem çok sıkı tembihlemiş olduğu için,

ağzımın içinde geveleyerek, "Hamfendi," demiştim. Bu sözü benim çocuk ağzımdan duyunca bir gülümseme yayılmıştı güzel yüzüne, "Sen en iyisi bana abla de, e mi?" demişti.

"Annem 'hamfendi' dememi söyledi, yoksa büyükanneniz çok kızarmış."

"Burası benim evim küçük kız, büyükannemin değil. Anneme ve ona, öyle hitap edersin. Bana abla de," demişti.

Ahmet dördüncü sigarayı söndürüp beşinciyi yaktı. Arabanın içinde dumandan göz gözü görmüyordu. Cehennem de böyle olmalıydı; dar, dumanlı, sıkıntılı ve korkunç acı veren.

"Niye sakladın bunca zamandır gerçeği benden?"

"Niyetim yalan söylemek değildi. Sadece senin yanılgını düzeltemedim Ahmet. Evet, hatalıyım. Ama bir gün, zamanı geldiğinde, nasılsa söyleyecektim."

"Ne zaman, iş işten geçtikten sonra mı?"

Camı aralayıp sigarasını fırlattı dışarı doğru. Maçka'daki apartmanın benim evim ve orada yaşayanların da benim ailem olmadığını dün gece öğrendi. Bugün hesap soruyordu o evde büyüyen hizmetçi kıza! Beni evin kızı sanıyordu. Bu yanlışını düzeltmemiştim. Aslında, yanlış da değildi, o evin kızıydım ben, eve adımımı attığım andan itibaren ailenin bir ferdi olmuştum. Horlanmamış, itilip kakılmamıştım. Ablam bana pembe

perdeli bir oda hazırlamış, tepeden tırnağa yeni giysiler almıştı. Özel öğretmenler tutup imtihanlara hazırlatmış ve beni sınıf atlatarak yaşıtlarımın sınıfına, ortaokula sokmuştu. Evde misafir olmadığı zamanlar yemeğe onlarla aynı sofrada oturuyordum. Yurtiçinde ve yurtdışında, tatillere hep birlikte gidiyorduk. Belki ben Emre'ye göz kulak olmak için götürülüyordum ama dışarıdan bakanlar için gerçek bir abladan farkım yoktu. Biraz dil, çok iyi de kayak öğrenmiştim bu sayede. Zaten evdeki bütün işim, küçük Emre'yle meşgul olmaktı. İlk yıllarda onlar akşamları sokağa çıktığında Emre'yi beklemiş, gündüzleri onu parka götürmüş, yemeğini yedirmiş ve ona masal okumuştum, tıpkı bir gerçek ablanın kardeşine yapacağı gibi. Çocuk büyüdükçe benim de işlerim azalmış, derslerim çoğalmıştı. Ara sıra bir işin ucundan tutsam da ablam, derslerimi ihmal etmemi istemiyor, bana iş yaptırtmıyordu. Bu nedenle annem eskisinden daha sık geliyordu temizliğe ve yemek yapmaya. Babamı ise on beş günde bir ancak onların evine gidince görüyordum. Onların evine! Orası onların eviydi, burası benim evim. Ben bu ailenin eseri ve bu ailenin ferdiydim. Yüreğim sevgi, sevinç, minnet ve umut doluydu.

"Doğruyu nasıl söyleyeceğim Ahmet'e?" demiştim ablama. "Göğsünü gere gere söyleyeceksin," demişti. "Sen ailenin olduğu kadar bizim de kızımızsın. Bizim evimizde büyüdün, geliştin.

Zeki ve çalışkan olduğun için parlak notlarla liseyi bitirdin, akıllı olduğun için birinci sınıf bir ameliyathane hemşiresi oldun. Mesleğin var, lisanın var, görgün var, güzelsin, iyi huylusun. Daha ne olacakmışsın? Ahmet'in anası babası sarayda mı doğmuşlar?"

İnanmıştım ona. Tüm yüreğimle inanmak istemiştim. Yine de bir türlü dilim varmıyordu Ahmet'e, beni arabasıyla almaya geldiğinde, balkondan bize el sallayan genç kadının ablam olmadığını söylemeye.

"Ablan çok hoş," demişti bir keresinde. "O benim ablam değil. O benim ablam değil." Bu sözler sadece yüreğimden geçiyor, dudaklarımdan dökülemiyordu bir türlü.

"Ailenle tanışmak istiyorum," dediğinde, bir yıla yakındır tüm ameliyatlarda yanında bulunmuştum. Alnından terini ben silmiş, avucuna makasları, bisturileri ben vermiştim. Son sınavına çalışırken, elimde kalın tıp kitapları, ben takip etmiştim doğrularını. Arkadaşımdı, bir tür mesektaşımdı, sevgilimdi Ahmet.

Arabanın içindeki cehennem sıcağı yerini buz gibi soğuk bir havaya bırakmıştı. Az önce yanıyorken, şimdi donuyordum. Buzullar sarkıyordu her bir yanımızdan. Hiç konuşmuyorduk. Birbirimize bakmadan öylece oturuyorduk yan yana.

Bu araba yavaş yavaş kaysa uçurumun ucuna doğru, bayır aşağı, gitgide hızlanarak inse

ve denize yuvarlansa. Dört bir yanımızda köpürürken sular, mezgitler, kofanalar göz kırpsalar bana. Denizin derinliklerine doğru süzüle süzüle gitsek. Denizkızlarının masallarda yaşadığı o diyarı bulsak. Arabanın camından süzülüp hiçbir denizkızının anne, çocuk, abla ya da kardeş olamayacağı bir masalda, denize sadece bir 'kız' olarak gelivermiş, balık kuyruklu, çıplak göğüslü, uzun saçlı yaratıkların arasına karışsam, diye düşünüyordum.

Çalıştırdı arabayı Ahmet. Hiç konuşmadan yollandık Beşiktaş'a doğru. Gözlerim yola dikili, hiçbir şey görmeden bakıyordum. Evin önüne gelmiş olmalıyız ki, durdurdu arabayı. Kontağı kapatmadı her zaman yaptığı gibi. Bu kez, vedalaşmadan önce, bir gün sonrasına ait programımızı yapmayacaktık anlaşılan. Hiç konuşmadan, inmemi bekledi. İndim. İçimde küçük bir ümitle, pencereye eğilip tık tık vurdum cama.

"Yarın seni bekleyeyim mi nöbetten sonra?"

"Bakarız."

Gitti. Gazladı gitti. Sallamak için kaldırdığım elim yanıma düştü. Ne demekti acaba bu, "Bakarız"?

Erol Bey de böyle demişti bana. Ablam, Emre'yle Londra'ya gittikten sonra, annem yüzünü kızdırıp "Erol Bey, Zehra n'olacak şimdi?" diye sormuştu. Sanki benim dilim yokmuş gibi, cahil anneme sorduruyordum can alıcı soruyu. Yüre-

ğim ağzımda beklemiştim. Önce uzunca bir sessizlik, sonra tek bir söz! "Bakarız."

Ben bu adamı neden sevememiştim ablamı sevdiğim gibi? Oysa o da her zaman iyi davranmıştı bana. Tuhaf bir seziyle, geleceğe ilişkin bir korkuyu hep duydum yüreğimde. Sanki hep o güne hazırlandım, için için ürpererek. Ve o gün nihayet, on yıl sonra geldi. Hastaneye gitmeden, kahvaltı masasını toparlayıp mutfağa taşımış, ablamın odasına neskafesini götürüp başucuna bırakmıştım.

"Dur hemen çıkma," dedi. Bembeyazdı yüzü. Elleri titriyordu hafifçe. "Zehra... Erol ve ben boşanmaya karar verdik." Bir dikenli çalı gibi çatlak ve kuruydu sesi. Birden ne kadar zayıflamış olduğunu fark ettim. "Abla!"

"Yaz sonu Emre'yi Londra'da bir yatılı okula yazdıracağım. Ben de bir süre orada kalmaya kararlıyım. Seni..."

Sözünü kestim, "Abla, neden?" Ağlamaya başladım. "İnsanlar genelde tek bir nedenle boşanır. Olağan şeylerdir bunlar."

"Onun için mi yoktu ne zamandır? Ben onu iş seyahatinde sanıyordum."

"Zehra, evi boşaltmayacağım. O burada kaldığı sürece sen de kalabilirsin. Ama sanırım daha küçük bir eve taşınmak istiyor. O zamana kadar sana bir şeyler ayarlarız, sakın üzülme. Kim bilir belki de gelin etmiş oluruz seni."

Ben hıçkırarak ağlıyordum kollarında.

"Yapma böyle, toparlan, Emre'ye anlatırken güçlü olmalıyız ikimiz de." Onun yüzü de sırılsıklamdı yaşlardan. Ama o benim gibi avaz avaz ağlamıyordu. Ablam, avaz avaz ağladığı dönemi bana hiç fark ettirmeden, ben ilk aşkımın kanatlarıyla havalardayken yaşamış olmalıydı. Bir süre sonra gözyaşları akamaz olur, insanın içi de, dışı da kurumuş. İstese de ağlayamazmış artık. Ben de öğrendim, iyi biliyorum bunu.

Eve girip çıkanların dedikodularına kulak kesildim, sormasam da ne olup bittiğini öğrenmek zor değildi, evde konuşulanlardan. Ablamın annesi zaten saklamıyordu hiçbir şeyi. Bir başka kadın! Tanrım, Erol Bey delirmiş olmalıydı! Nazar değmişti mutlaka bu aileye. Çırpınıyordum bir şeyler yapabilmek için. Annemin mahallesinde kadınlar vardı kurşun döken, dualar okuyan. Annem benden de şaşkındı aslında. Durmadan, "Şimdi sana ne olacak?" diye soruyordu. Bütün annelerin dertleri, önce kendi çocuklarıydı. Her anne önce kendininkini düşünüyordu nedense. Ablamın annesinin üzüntüsünü anlıyordum da benimkine ne oluyordu? O sıralar benim ne olacağım o kadar önemsizdi ki. Mahallesinde öğrenip de Maçka'da uyguladığı tüm duaları, kurşun dökmeleri, ondan çok benim için yaptığının farkındaydım. Başına kalacağım diye korkuyor olmalıydı. Bencil kadın!

Erol Bey, servisteki diğer iki hemşire arkadaşımla birlikte uygun bir eve çıktığım takdirde, gerekli peşinatı, hatta bir iki aylık kirayı da ödeyeceğini söylemişti anneme.

"Eve dönersen, gece nöbetlerine kalamazsın. Mahalleli anlamaz gece nöbeti filan, tefe koyar çalar seni, baban da yapmadığını bırakmaz, daha ne diyeyim... anla işte," demişti annem. "Horoz kendi çöplüğünde eşinmeli derler ama sen başka diyarların guşu oldun gızıım, artık yuvaya dönemezsin."

"Anne, şu K'ları G diye söylemesene. Kaç yıldır İstanbul'dasın," demiştim. Cahil kadın, diye düşünmüştüm. Oysa hepimizden akıllıymış o. Dünyadaki kadınların en akıllısı sandığım ablamdan bile akıllıymış. Doğruyu bir tek o bilmiş; "her horoz kendi çöplüğünde eşinirmiş" gerçekten.

•••

Ahmet'in beni Maçka'daki evin kapısında bırakıp çekip gittiği günden sonra pek az görebilmiştim onu. Ertesi gün, son ameliyattan çıkarken, "Bekleyeyim mi seni?" diye sormuştum.

"Bekleme, sen git. Bu gece işim var."

"Konuşmamız lazım. Sana anlatmam gereken şeyler var."

"Yeni yalanlar mı?"

Üstüne varmamıştım. Ablam, "Zaman en büyük ilaçtır," derdi hep. Benim kızlarla ev tutma-

mın haftasında, başka bir hastaneye naklini istemişti Ahmet. Arkadaşlarımla yeni eve taşınma sevincim kursağımda kalmıştı.

Çok derin ve karanlık bir kuyunun dibine doğru hızla düşüyordum. Sesleri ayrıştıramıyordum. Kulaklarımda sadece bir uğultu vardı. Son hatırlayabildiğim şey, annemin "Hanıma haber edelim," sözüydü. Avaz avaz bağırdığımı da hatırlıyordum hayal meyal: "Sakın haa! Rahat bırakın onu. Anne beni birazcık seviyorsan onu rahat bırak, sakın haber yollama, kendi derdi kendine yetiyor."

Annemin "Tamam, tamam. Parçalama kendini, haber etmem," diyen sesi... ve sonrası karanlık... Derin bir kuyudaydım.

Annemin sarı güllü basma yatak örtüsünün üzerinde yatıyorum upuzun. "Bir lokmacık olsun at ağzına, oh benim gülüm," diyor annem kaşığı dudaklarımın arasına itiştirirken. "Günlerdir ağzına hiçbir şey koymadın, ayağını öpeyim bir lokmacık ye."

K'ları G değil de K gibi söylemeye zorluyor kendini.

Sonra kızlar gelip gidiyorlar gruplar halinde.

"Sen olmayınca yerine başkasını aldık," diyor birisi, "iyileşince, kararını verirsen, bir köşeye bir yatak da senin için yerleştiririveririz."

"İlaçlarını her gün muntazam al ki bir an önce iyileş," diyor bir diğeri, ağzıma tatlı kaşığıyla bir şurup akıtırken.

"O kör olasıca..." derken annem, hemşire üniformalı kız, "Sırası değil teyze," diye lafını kesiyor annemin.

"Sensiz neşesi kaçtı servisin, çabucak toparlan da dön," diyor bir başkası.

Önceleri sık sık, sonra daha seyrek geliyor kızlar. Derken gelmez oluyorlar. Ben hep, pencerenin önüne çekilmiş somyadaki, sarı güllü basma örtünün üstünde yatıyorum, konuşmadan. Annemin ağzıma tıkıştırdıklarını çiğneyip güçlükle yutuyorum. Haplar ve şuruplar içiriyor bana annem. Babam bir gölge gibi süzülüp gidiyor kendi köşesine. Konuşmuyor benimle.

"Buna da şükür," derken duyuyorum annemi. "Hiç olmazsa iki lokma yemek yemeye başladı. O burada olsa bilirdi ne yapılacağını, çabucak iyileştirirdi onu ama haber verdirtmiyor ki."

"Başımıza gelenler hep onun yüzünden, daha dersini almadın mı?" diyor babam. Ben, sırtım yastıklara dayalı upuzun yatıyorum. Hep yatıyorum, kuyunun dibinde. Kuyunun dibinde sarı güller...

"Kızlar sana gel dedilerdi. Yer varmış evlerinde," diyor annem. "Sen gitmeye karar verirsen, babanı razı ederim ben."

"Gitmeyeceğim"

"Ama burada kalırsan çalışamazsın eskisi gibi."

"Çalışmak istemiyorum."

"Ne yapacaksın gayrı?"

"Sen değil miydin, kendi çöplüğümde eşinmemi söyleyen?"

"İyi de gızım, sana buralardan goca çıkmaz," diyor annem. "Sen o doktur olacak heriflen dillendin bir kere."

İyileştiğimden beri K'lar yine G olmaya başladı annemin dilinde.

"Koca moca istemiyorum. Evde oturacağım bir süre."

"Öyle köşe yastığı gibi oturup duracan mı? Bari fabrikada iş baksın sana baban."

"Sakın ha! On yıldır başınızda değildim, hiç mi dayanamıyorsun varlığıma anne?"

"O nasıl söz gızım," diyor annem. "Seni o eve koyuverdimse kondudan kurtulman içindi. Sıcak bir evde oturup doğru dürüst yemek yemen içindi."

Daha başka şeyler de söylüyor ama ben duymuyorum artık. Ne dinliyorum ne duyuyorum ne de düşünüyorum bir süredir. Hiçbir şey yapmadan öylece oturup duruyorum gün boyu, geceliğimi bile çıkarmadan, saçlarımı taramadan. Şişmanlamaya başladım. Bir keresinde ablama bir mektup yazmıştım gayrete gelip. Yanıtlamadı. Kim bilir o da ne hallerdedir şimdi yaban ellerde.

Karşıma dikiliyor annem, ellerini önünde kavuşturmuş. Ablamın babaannesi "el pençe divan durmak" derdi buna, ne demekse. Annem yine böyle, elleri önünde, dikilmişti bir gün.

"Fatik el pençe divan durdu, bakalım ne isteyecek?" demişti babaanne.

"Ne demek istiyor hamfendi?" diye sormuştum ablama.

"Sen aldırma, tedavülden kalktı onun dili."

Hayretle baktığımı görünce "Yani onun Türkçesi piyasa değerini kaybetti, artık kullanılmıyor," demişti.

Annem karşımda el pençe divan. Evet Fatik Hanım, bakalım ne isteyeceksin benden?

"Allah'tan umut kesilmez, derim hep. Garip kuşun yuvasını Allah yapar, derim."

"Ne var anne? Geveleme de söyle söyleyeceğini."

"Sana gısmet çıktı gızıım," diyor annem. Ağzı kulaklarında ama gözleri pek gülmüyor nedense. "Sıdıkaların Aydın'ına alalım gızı dediler."

"Aydın mı?" Aydın'ın kim olduğunu hatırlamaya çalışıyorum, sanki fark edermiş gibi.

"Kendini kitaba vermiş diyorlar. Ne olurmuş verdiyse? Kitapsızlardan daha iyi değil mi? Gül gibi işi de var marangozhanede."

Hiç ses etmediğimi görünce biraz şaşkın bekliyor.

"Sen ilaçlarını aldın mıydı bugün?"

"Aldım."

"Ohhh, afiyet bal olsun kızım, iyisin değil mi? İyisin."

"Ben evlenmeyeceğim anne."

"Evlenmeyeceğin de bu şarapçının evinde pinekleyip dayağını yiyeceğin günü mü bekleyeceksin? Gıçını kaldırmıyorsun bütün gün nah şu döşeğin üstünden. Ne olacak bu halin? Hani hemşire olmuştun? Olmaz olaydın o başka da boşuna mıydı onca emek. Madem çalışmıyacağın, bari evinin kadını ol. Evini barkını bil. Çoluğa çocuğa garış. Betine benzine renk gelsin. Ne çıkar tekkeye dadanmışsa, gocalık vazifesini yapsın, ekmeğini getirsin de ne olursa olsun. Gene ne varsa, burada, bu kondularda var bize. Ahhh aptal gafam, keşke seni goyuvermeseydim el kapılarına..."

"Anne suuus!" diye bağırıyorum.

"Susuyorum, susuyorum," diyor annem, "ama sen de bi düşün hele güzel kızım."

Kızım derken gayret gösteriyor, K'yı G yapmıyor. Annem dırdırları sonuç vermeyince, ağabeyimi salıyor üstüme. Babamı en sona saklıyorlar.

"Adın çıktı Zehra," diyor bana ağabeyim. "Ben bir kötülük yapmadığını biliyorum ama buralarda senin gibi kızlara iyi bakmazlar. Anama söylemiştik, kızı evden ayırma diye babamla, dinletemedik. Hanım olacaksın zannetti. Al işte sana hanım!" Haseti, kızgınlığı sesinde, gözlerinde vurgulanıyor. "Şansın varmış ki bir isteyenin çıktı. Bu kısmeti tepersen..."

Ne fark eder diye düşünüyorum. Bu evde oturacağıma ot gibi, başka evde otururum. Onları

onaylamak, onlarla mücadele etmekten daha kolay. Üstüme babamı da salmadan annem, olur'umu veriyorum evliliğe. Sıdıka Teyze, yanında mahalleden bazı kadınlar, elinde bir bilezikle gelmeden evimize, annem itiştire kakıştıra yıkıyor beni, odanın ortasına leğen koyup.

Vücuduma ne zamandır su ve sabun değmemiş. İlk kez canım bir şey çekiyor; basınçlı bir duşta doya doya yıkanmak!

Maşrapayı kovadan doldurup doldurup saçlarıma soğumuş suyu dökerken "Tarasana kız saçlarını, kıtık gibi olmuşlar, sonra hiç açamayacaksın," diyor annem.

"Bu Aydın, benden daha küçük değil miydi?"

Ablamın evine gitmeden önce, mahallede ara sıra gördüğüm, boyu ancak omzuma gelen, sümüklü ve sıska bir oğlanı hayal meyal hatırlıyorum.

"Kızlar erkeklerden çabuk boy atar. Hem n'olmuş birkaç yaş küçükse?" diyor annem.

"Hiç fark etmez, öylesine sordum işte."

"Fark etmezmiş! Sanki kocaya giden o değil." K'lar G olmadığına göre, birazdan bir şey isteyecek benden.

"Oh benim güzel kızım, şu saçlarını biraz kessek de..." Lafını ağzına tıkıyorum:

"Dilini düzeltmek için çırpınıp durma anne, artık o da fark etmez."

"Nankör!" diyor annem.

Sıdıka Teyze'nin söyleyecekleri varmış bana. Aydın, dinine imanına çok bağlıymış. Her şeyi kitaba göre istermiş. Acaba başımı bağlar mıymışım?

"Hiç fark etmez, bağlarım."

Şu uzun mantolardan giyer miymişim?

"Fark etmez, giyerim."

Ya çarşaf?

"Fark etmez, dedim ya."

İmam nikâhı kıymak isterlermiş.

Annem atılıyor: "Resmi nikâhsız kız vermem."

"Fark etmez," diyorum ben.

Annem "Eder, eder," diyor. "Bizim efendi resmi nikâhsız kız vermez." Gelinlik giymemi de istiyor annem. Düğün olmasa bile kızını gelinliğiyle görmek istermiş. Mürüvvetimden bir resim, bir hatıra kalsın istermiş elinde. Onlar aralarında, oturacağımız evi konuşuyorlar. Kim neleri alacak, kim ne takacak... Ben kahve fincanlarını toplayıp mutfağa gidiyorum. Teneke tepside yüzümü görüyorum yana doğru yayılmış. Alay eder gibi bakıyor yüzüm bana tepsiden. Ahmet'le evlenseydim, psikoloji okuyacaktım çünkü psikoloji tahsili kısa sürüyordu. Ablam da çok desteklemişti bu fikrimi. Tepsiyi ama aslında benimle alay eden aksimi yere bırakıveriyorum. Bir tangırtı kopuyor.

Annem tepemde. "Niye attın tepsiyi yere, kız?" Çok yavaş sesle soruyor bunu, sonra kulağıma eğiliyor, "İlla istemiyorsan, misafirler gidene kadar belli etme bari."

"Fark etmez," diyorum.

"Başka laf bilmez misin sen?" diyor annem.

Bana bir beyaz saten elbise giydirip belime kırmızı kurdele bağlıyorlar. Saçlarıma mumya gibi tüller sarılı. Göğsüme doğru gümüş teller sarkıyor iki yanımdan. Boynuma bir altın takıyor Sıdıka Teyze.

"Aynaya bir kez olsun bakmayacak mısın?" diye soruyor annem.

"Hayır."

"İstemiyorsan evlenmeseydin."

"İstiyorum."

"Sonra başımıza kakma."

"Kakmam."

"O zaman bu halin ne kızım?"

Oturma odasının kapısının arkasına, dizüstü oturtup okuyup üflüyor, kapının diğer yanında kocam olacak kişiyle birlikte oturan hocanın sorularına yanıt verdiriyorlar... İmam nikâhımı kıymış oluyorlar. Sürü sepet, taksilere doluşup belediyeye gidiyoruz resmi nikâh için. Ben kendi ailemle, Aydın kendi ailesiyle. Kocamla hiç karşılaşmamıştık resmi nikâha oturana dek. Nikâhta da bakmıyor yüzüme. Memurun sorularını yanıtlamakla ve "evet" demekle yetiniyor. Ben onu nasıl sevmiyor ve istemiyorsam, kocam da bana karşı aynı duygular içinde. Aynı yolun yolcularıyız; benim gibi derin, dipsiz ve karanlık

bir kuyuda yaşıyor o da. Onu kuyusuna kim itti acaba?

Allah'ın sonunda bana acıdığını ve yardım etmeye karar verdiğini düşünmem için sebeplerim var. Kocam elini bile sürmüyor bana. Yanıma yaklaşmıyor, yüzüme bakmıyor. Ayrı odalarda yatıyor, karşı karşıya gelmemeye gayret ediyoruz. O sabahın erken saatlerinde, mutfak masasına hazırladığım kahvaltısını tıkınıp çıkıp gittikten sonra büründüğüm kara çarşafı fırlatıp atıyorum evin bir köşesine. Yatağıma dönüyorum, her bir anını, ellerimi incecik bir ipek üzerinde dolaştırır gibi özenle okşayarak, severek, hasretle titreyerek düşündüğüm on yılıma geri gitmek için. Gözlerimi yumup yeniden yaşamaya başlıyorum.

Saçları örgülü küçük kız, hızla yukarı çıkan bir kutunun içine giriyor annesinin elinden tutarak. Asansör! Gözlerim yuvalarından fırlamış. Daha neler göreceğim, neler... Bunca sevinci, mutluluğu, vazolara Japon usulü çiçek yerleştirmekten, Çin yemekleri pişirmekten tutun, klasikten çağdaş resim anlayışına varan bilgileri de içeren kültür dağarcığını ve kocaman bir dünyayı, bir on seneye kim sığdırabilmiştir benden başka? Çoğu kez sırasıyla düşünüyorum, Maçka'daki o eve ilk girdiğim günden, yine Maçka'daki o evin önünde, kolum kanadım kırık kalakaldığım ana kadar geçen zamanı. Acıkmadan, susamadan, hatta bazen tuvalete bile gitmeden, sadece düşü-

nüyorum geriye doğru. Zaman zaman da sırayı bozuyor, en sevdiğim anıları öne alıyor ya da en sona saklıyorum.

Maçka'daki evde ilk günlerim, en sevdiğim anılar... O güne dek, tanıdığım hiç kimseye benzemeyen ince, uzun, siyah saçları geriye taranmış hayal gibi bir genç kadın. Sesi şırıltılarla dökülen ılık su gibi. Kollarında bir buçuk yaşında bir oğlancık.

"Emre'nin ablası olacaksın sen. Onu çok seveceksin, ona çok iyi bakacaksın." Öyle yaptım, aynen dediği gibi. O ilk gün, salonda yalnız kaldığımda, duvarlarda asılı, bana hiçbir şey ifade etmeyen şekilsiz resimleri, raflardaki renkli camları dikkatle inceledikten, eşyalara ve kitaplara parmak uçlarımı hayranlıkla değdirdikten, pufla koltukların, kanepelerin her birine teker teker yan gelip serildikten ve beni hayrete düşüren güzelliklerle ilk temasımı tamamladıktan sonra, bir kedinin yerini benimsemesi gibi alıştım yeni evime. Hemen o gece, incecik esmer kadını ve çocuğunu çok çok sevmeye başladım. Onları yaşadığım sürece hep içtenlikle ve coşkuyla sevdim. Onlar da beni sevdiler, Emre ve annesi. Bir keresinde, istemeden anneanneyi duymuştum, kızıyla konuşurken "Kız çocuğuna bu kadar meraklıysan, kendin doğursana bir tane, elinkini seveceğine," diyordu.

Akşam yemeğini anasının evinde yiyip öyle

dönüyor Aydın. Bazı geceler çok geç geliyor, duymuyorum bile eve girişini. Odasındaki (orası aslında evin oturma odası) divanı hazır ediyorum yatması için. Ay başlarında konsolun üstüne bıraktığı paranın büyük bir bölümü, ay sonunda harcanmadan kalmış oluyor. Görsün diye ben de konsolun üstünde bırakıyorum artan paraları. Evimizde ne yiyen var ne içen. Ara sıra annem ya da Sıdıka Teyze uğradığında mutfakta kaynayan bir tencere görsünler diye, bir sebze yemeği bulunduruyorum ocağın üzerinde. Başını kaldırıp yüzüme bile bakmadığı halde, o evdeyken çarşafsız dolaşmamı istemiyor. Benden niye nefret ettiğini bilmiyorum. Zaten umurumda değil. Hiçbir şey umurumda değil. Kocamla bazen günlerce karşılaşmıyoruz. Konuşmuyoruz. Herkes kendi kuyusunda, yalnız başına sevgisiz, umutsuz ama huzurlu yaşıyor. Yok, o benden bir kerte daha iyi durumda, ölümden sonrası için beklentileri var hiç olmazsa. Benim kuyum dipsiz.

"Bir yıl oldu nerdeyse size nikâh kıyalı," diyor Sıdıka Teyze, gözlerini karnıma dikmiş. "Bir doktora mı gidersin, yoksa bir hocaya mı okutturalım seni kızım?"

"Ben iyiyim."

"Ya aranız, Aydın'la?"

"Çok iyi."

"Madem çok iyi, niye hâlâ tıs yok?"

"Anlamadım?"

"Çocuk canım, çocuk diyorum. Niye gebe kalmıyorsun sen?"

Bu sorgulamaların kim bilir kaçıncı tekrarında beni doktora götürmeye karar vermişler annemle. Doktorun önünde rezil olmaktansa, doğruyu şimdi söyleyip kurtulmalıyım.

"Sıdıka Teyze, boşuna gitmeyelim doktora çünkü biz Aydın'la hiç yatmadık."

Divana yığılıp kalıyor önce kadın. Sonra doğruluyor yerinden. "Ne demek o kız?"

"Elini bile sürmedi bana oğlun."

"Sen de bunu kabullendin mi?" Sesinde düşmanlık var.

"Elbette."

"Elbetteymiş. Şuna da bak. Biz senin gibi dile düşmüş, oğlumuzdan dört yaş büyük, kusurlu karıyı boşuna mı aldık bağrımıza taş basıp? Oğlumuzun eksiğini biliyorduk. Aydın'a iyi gelir, ne de olsa tecrübeli dediydik. Yoksa kız oğlan kız mı yoktu köyümüzde, gelin almak için?"

Başka şeyler de söylüyor bana. Heykel kesilmiş duruyorum ayakta. Taşları bile utançtan eritecek ağır sözleri, bir kulağımdan girip ötekinden çıkıyor, yüreğime işlemeden. Sussa ve bir an önce gitse! Ne diye huzurumuzu bozuyor bizim? Oğlu ve ben, kendi düzenimiz içinde mutluyuz. Ben kuyumun derinliklerine kaçıyorum. Bağırıyor ga-

liba, elleriyle dizlerini dövüyor. Ne dediğini duymuyorum artık. Öylece bakıyorum ayakta dikilmiş. Derken karşımda buluyorum onu. Ne zaman kalktı bu kadın da odanın ortasına yürüdü?

Birdenbire boş çuval gibi yuvarlanıveriyor yere.

"Sıdıka Teyze, düştün..."

Yanına çöküyorum. Başını kucağıma çekiyorum. Yüzü sapsarı.

"Su getireyim sana, kolonya ister misin?"

Sarsıla sarsıla ağlamaya başlıyor. Bir çocuk gibi avaz avaz bağırarak, hıçkırarak, sümüklerini çeke çeke. Emre bile böyle ağlamadı beş yaşından sonra. Doğruluyor kucağımda, başını göğsüme dayıyor. Bir süre de böyle ağlıyor, bu kez sessiz hıçkırıklarla sarsılarak.

"Neyin var teyze?"

Ellerime sarılıyor sımsıkı.

"Kızım, benim demin dediklerime aldırma sen. Ana olsan acımı anlardın." Yine bağırarak ağlıyor bir süre. Konuştuğunda, sesi kısılmış bağırmaktan. "Tek umudum sensin. Aslan gibi evladımın hayata küstüğünü görmek kolay mı? Sana da acıyorum. Ne bekledin, ne buldun. Sıskan çıktı, gözlerinin altı mosmor. Sana yirmilerinde demeye bin şahit ister. Ne yiyorsun, ne içiyorsun. Mezara girmiş gibisiniz ikiniz de. Bilmiyorum mu sanıyorsun?"

Su getirip içiriyorum. Yine ellerime sarılıyor.

"Zehra, bu cehennemden ancak sen çıkarabilirsin ikinizi de. Bir çocuğunuz olsa sizi dünyaya bağlardı. Yeniden yaşamaya başlardınız."

"Ama bana dokunmak istemiyor Aydın."

"Onu değiştirmek senin elinde. Helalisin, nikâhlı karısısın. Kadınlığını kullan, onu baştan çıkar. Bir tadını alırsa değişir belki. Tek umudum sensin, kızım. Senin de hayatın değişir. Yap bunu."

"Zorla güzellik olmaz, Sıdıka Teyze."

"Dene bir kerecik. Elini ayağını öpeyim, dene. Cilvelen kocana, sevgi göster. Kandır onu. Gencecik adamdır, karşı koymaz. Bir çocuk olursa her şey değişir."

Bir elimi bırakıp öteki elimi öpüyor. İp gibi yaşlar düşüyor yanaklarına. Yalvarıyor, kıvranıyor, kan çanağına dönmüş gözleri, benim gözlerime yapışmış.

"Söz ver bana Zehra kızım. Söz ver. Biricik oğlumu kurtar, sen de kurtul. Neyimiz varsa senin olsun."

Gidiyor sonunda, beni içi boşalmış, bitkin bırakarak kuyumun dibinde. O sabah anılarıma bile dönemiyorum artık. Allak bullağım. Bir çocuk kurtarabilir mi beni? Bana ait bir canlı? Umudumu bağlayacağım, onun için yaşayacağım bir çocuk? Beni kuyumdan çekip çıkarabilir mi?

Çarşafımı giyinip çarşıya çıkıyorum, sebze ve kahvaltılık almaya. Bulutların arasından, yer yer

güneş sızıyor. Sanki hava öğleden sonra açacak gibi.

Kocam akşam yemeğine gelmiyor. Yemeğini, her zaman yaptığım gibi mutfağa bırakıyorum. Yatağını, seccadesini hazır ediyorum. Sabaha karşı eve süzüldüğünde beni ayakta buluyor Aydın. Başım sımsıkı örtülü ama bu kez çarşafımı giymedim.

"Hoş geldin."

Yanıt yok.

"Aydın, biraz konuşmak istiyorum."

"Sana kaç kere adım Aydın değil, dedim."

"Hamdullah..."

"Para istiyorsan yarın getiririm." Benden kurtulmak için mutfağa yürüyor, peşinden gidiyorum.

"Bugün annen geldi. Niye çocuğumuz olmadığını soruyor."

"Daha istemiyoruz dersin!"

"Belki de bir çocuğumuz olsa..." İrkiliyor. Yanına yaklaşıyorum.

"Öte dur, üstüme gelme."

"Ben düşmanın değilim, karınım. Annen gidince düşündüm de bir çocuğumuz olsa, sırf bir çocuk için, bir kerecik..."

Hayretle bakıyor yüzüme. Şaşkınlığından istifade edip sokuluyorum. Ellerini tutuyorum sımsıkı, çekmemesinden umutlanarak göğüslerimin üzerine koyuyorum. Bedenim onunkine dayalı. Gençtir, dayanamaz, demişti bana anası. O kadar

acı çekiyordu ki kadın, bir an kendimi onunla özdeşleştirdim ve söz verdim ona, elimden geleni yapacağıma söz verdim.

"Git öteye... öteye git şeytan." İtiyor beni.

"Ne ben şeytanım ne de sen Hamdullah'sın. Zehra ile Aydın'ız biz. Binlercemiz gibi, aileleri tarafından evlendirilmiş iki genciz. Madem boyun eğdik onlara, bari elimizden geleni..."

Ellerini zorla kurtarıyor ellerimden, durmadan dualar okuyarak geriliyor. Gözleri dehşet içinde. Yılandan kaçan yaralı bir hayvan gibi. Ne zamandır uykuya yatmış duygularım ayaklanıyor içimde... Acıma duygusu, suçluluk duygusu, görev duygusu... Hemşirelik okulunda, insanlara yardım edeceğime dair verdiğim sözler yankılanıp duruyor kafamın içinde. Bir insana dokunmayı ve sevmeyi ne kadar özlemişim. Her yanımdan fışkırıyor nicedir unuttuğum duygular. Yüreğimin uzun geceler boyu bomboşluğuna, çoraklığına inat, sevgi yüklüyüm birdenbire. Bir mucize mi oldu? Karşımda korkudan titreyen bu zavallı, zavallı insana yardım etmek istiyorum. Sıdıka Teyze'ye verdiğim sözler için bile değil... Sırf, benden bile daha mutsuz ve daha şaşkın şu genç adamı kurtarmak için. Tanrım, başarabilir miyim? Üstüne üstüne gidiyorum. Tezgâhla benim aramda sıkışmış durumda şimdi.

"Aydın, benim kocamsın sen."

Şefkatle sarılmaya çalışıyorum boynuna. Gözlerindeki dehşet büyüyor. Kollarımdan kurtuluyor, tezgâhın üstünde duran ekmek bıçağını kapıyor. Bıçağın metalik aydınlığı havada parlıyor, göğsüme inmeden. Keskin bir ışık... bir daha... bir daha... Hiç acı yok, acı yok... sadece kan var. Bıçak pırıl pırıl parlıyor, tıpkı çocukken Emre'ye okuduğum bir masaldaki, gümüşle işlenmiş Samanyolu gibi... O gümüşlü yolda yürüyerek kuyudan çıkıyorum. Annemin elinden tutup hızla yukarı çıkan küçük odaya giriyorum. Asansöre... Göğe doğru yükseliyoruz, yükseliyoruz... Maçka'dayım... Evimdeyim... Örgülerim var... Uzun siyah saçlı, incecik gencecik kadın, "Bana abla de, küçük kız," diyor... Her yer ışıl ışıl, her şey pırıl pırıl... Evime geri döndüm... Parmaklarımın ucuyla biblolara, kitaplara dokunuyorum usulcacık... Tanrım, ne kadar mutluyum!

Aydın

"Bu ay çıkmadan yollayalım oğlanı köye," dedi Sıdıka. "Vişneler ermiş de deden çağırıyor ağaçları indirmeye deriz."

"Önce babamla konuşup durumu anlatayım," dedi Musa.

"Bir an önce konuş. Bir umarım o kaldı, dedesine düşkündür eskiden beri," dedi Sıdıka. "Dinler onun sözünü. Ayağını öpeyim Musa Efendi, tez konuş babayla. Yemekten sonra var git, ara kahveden köyü. Haber salsınlar babaya."

"Telefonda ne kadarını anlatabilirim ki? Bir mektup yazmalı en iyisi ya da Hacıların Hıdır, bağ bozmaya gidecekmiş, o anlatsın durumları."

"Bağbozumunu beklemeyelim derim, vişneler o kadar durmaz dalda. Gitmek istemezse sonra sebepsiz kalır, yollayamayız."

Musa tam bir şey söylemeye hazırlanırken durdu. Pencerenin önünden geçerken takkesini gördüğü oğlu bir gölge gibi süzüldü içeri. Gözleri yerde annesine hiç bakmadan, babasını boyun kırarak selamlayıp arkaya geçti. Sıdıka alelacele başörtüsünün yanlarda sarkan uçlarını sımsıkı bağladı çenesinin altında.

"Ellerini yıka da sofraya gel Aydın," diye seslendi.

"Ben orucum."

"Ne orucu bu? Ramazana daha iki ay var," dedi babası.

"Karşılama orucu."

"Neyi karşılıyorsun lan?"

"Ben fazladan tutuyorum sevabına."

"Kitap ne kadar tutacağını söylemiş. O bodur hoca kitaptan daha iyisini mi biliyor?"

"Sizler inançsızsınız diye ben de öyle olamam."

"Kim demiş inançsızız? Her ramazan bu evde oruç tutulmaz mı oğlum? Bu yaşıma kadar sadece üç kere kaçırdım bayram namazını. Ne diyorsun sen be?"

Baba oğulun yine birbirine girmesini önlemek için araya laf sokuşturdu Sıdıka:

"Oğlum senin sevdiğin gözlemeden yaptım. Nebahat da dolma yollamış bir tabak. Otur da ye, betin benzin soldu nicedir. Allah'ın her ayı oruç tutulmaz, asıl o zaman günah olur," dedi.

Oğlan yanıtlamadı anasını, çıktı odadan helaya girdi. Musluktan gelen hırıltılı sesi dinlediler bir süre karıkoca. Odaya geri geldiğinde takkesi yoktu başında Aydın'ın.

"Su akmıyor," dedi telaş içinde. "Birikmiş su yok mu?"

"Yine mi aptes alacan," dedi Sıdıka. "Bu evin suyunu bilmezmişsin gibi. Aptesini o dadandığın

camide alsana. Küpteki suya dokunayım deme sakın. İçme suyudur o, el ayak ıslatmak için değil." Sabrı giderek taşmaya başlıyordu.

"Allah sizi cayır cayır yakacak," dedi oğlan.

"Allah beni yaktı zaten seni o kursa yolladığım gün," dedi anası. Çenesinin altına bağladığı düğümü çözdü hırsla.

"Günaha sokma beni ana. Bağla örtünü," dedi oğlan.

"Anasının saçını görmeyle kim günaha girmiş ki? Hangi yobaz sokuyor bunları o aptal kafana?" Ayağa kalktı Musa, oğlanın üstüne yürür gibi oldu. Sıdıka hemen attı kendini aralarına.

"Oğlum, git sen içeri, ben sana aptes suyunu bulurum," dedi. Yemenisinin uçları hâlâ iki yanda sallanıyordu. Bir süredir her güne binen dalaşmalardan bıkıp usanmıştı, baba oğuldan birinin geri dönülmez bir hata yapmasından korkuyordu.

Tam bağlamaya davranırken yemeniyi, bağırdı kocası: "Çıkar o çaputu başından. Evde kaç göçü de ben yasak ettim, tamam mı?"

Yemeniyi çıkarmadı Sıdıka. Bağlamadı da.

"Bu evde benim sözüm mü geçecek, o boklu hocanın mı?"

Sıdıka çaresizlikle kıvranırken oğlan düşmana bakar gibi baktı babasına gözlerini kısarak, kapıyı vurup çıktı.

"Boşuna bozma kafanı, efendi," dedi Sıdıka. "Çocuk iyi hallerde değil. Bilerek isteyerek yap-

mıyor bunları. Böyle miydi oğlumuz? Bir hoca bulup da okutuversek."

"Başımıza gelenler hocaların yüzünden geldi de sen dersini daha almadın mı karı?" dedi Musa.

"Musa Efendi, her hoca o bodura benzemez. Nefesi kuvvetli bir tane bulsak, bizim köydeki Hayrullah Dede gibi..."

"Hocalık durum değil bu," dedi Musa. "Kısmet açmaya benzemez bu iş. Ben fabrikanın doktoruna danışayım, bakayım."

"Doktor netçekmiş oğluma? Sürekli dua okuyup, sallanıp durmanın ilacı mı olur?" Dudakları titriyordu Sıdıka'nın. "Lanetler olsun onu ite kaka kursa yolladığım güne," diye söylendi. "Ne bilirdim başıma geleceği, dinini imanını öğrensin istediydim."

•••

Aydın o akşam yatağında dualarını tam kırk kez tekrarladıktan sonra, yorgunluktan uyuyakaldı. Sabaha karşı uyandığında ter içinde, nefes nefeseydi, sol tarafına dönmüş yatıyordu ve uykusunu bölen rüyayı hatırlayamıyordu. Bir süre gözleri odanın karanlığında hiçbir şey göremeden, kör gibi öylece yattı. Sonra birden irkildi. Sağ eli bacaklarının arasındaydı. Ateşe değmiş gibi çekti elini. Eli ıslaktı. Doğrulup oturdu yatağında. Dehşet içindeydi. Yüreği gümbürtülerle atıyordu. Elini hiçbir yere koyamıyor, öylece ha-

vada tutuyordu. Ne yapacağını bilemeden kolu havada, ölüm korkuları içinde dimdik bekledi bir süre. Ne demişti hoca, şeytan böyle gelir girerdi insanın ruhuna işte. Uykuda! Sinsice girer, bedenine sahip olurdu. Eğer kul kendini korumayı beceremezse, şeytanın kötülükleri, bacaklarının arasından böyle akardı. Kötülükler eline de bulaşmıştı şimdi... Ne demişti hoca, yatmadan kırk kere "kuluvallahi" oku. Okumuştu. Yoksa kırkı tamamlamadan uyuya mı kalmıştı? Bir de sıkıca tembihlemişti, sakın ola ki sol yanlarına yatmamaları için. Aydın emindi sağ yanına yattığına. Hatta o kadar emindi ki tam dalmadan, perdenin ardında, bir araba farının belirginleştirdiği ağacın gölgesini gördüğünü hatırlıyordu. Demek ki sağ yanına dönüktü. Peki ne zaman dönmüştü sol yanına da şeytanlara teslim etmişti kendini? Şeytan haz duygusu halinde gelir demişti hoca, kadınlar da bu yüzden şeytanın yardımcılarıdır. Anan bacın bile olsalar, onlardan uzak durula. Ellerine, tenlerine değilmeye, saç telleri görülmeye...

Aydın kurudukça sertleşen pijamasını ayağından çıkardı, helaya koştu. Yıkanacaktı. Şeytandan başka türlü kurtulmanın yolu yoktu. Musluğu açtı, yılan gibi tısladı susuz musluk. Yüzünü, kötülüklere bulaşmış eliyle kapatıp ağlamaya başladı çocuk. Şeytan bacaklarının arasında, elinde, yüzünde, her yanındaydı şimdi. Çaresizlik içinde mutfağa koştu, her yanda su aradı. Yok, yok, yok.

Sonra küpü gördü. Tahta kapağının üstüne beyaz tülbent örtülüydü. Ters çevrilmiş bir maşrapa duruyordu üstünde. Anası iki üç günde bir, çeşme başında saatlerce dikilir, sonra da testilerini ıkına sıkına evine sürüklerdi, küpü doldurmak için. Bir damlasını bile ziyan ettirmezdi içme suyunun. Maşrapayı, beyaz tülbenti, tahta kapağı fırlatıp attı yere. Küpe eğildi, yarıya inmiş suda yüzünün aksini gördü. Saçları diken diken, gözleri dehşet içindeydi. Gerçekten de şeytan oradaydı, küpten ona bakıyordu. Şeytan küpteydi, elindeydi, pijamasındaydı, kendi bedenindeydi, evindeydi, her yerdeydi. Demek ki uykusunda sol tarafına dönmüştü istemeden. Ahhh, nasıl da boş bulunmuş, dikkatsiz davranmıştı?

Sıdıka ile Musa gürültüleri duyup mutfağa koştuklarında, Aydın elini, yüzünü, apış arasını yıkamış, pijamasının altını küpün içine tıkıştırmaya çalışıyordu.

"Oğlum, yollukların nah şu torbanın içinde, poğaçaların hamurunu elimle açtım, yememezlik etme," diye tembihledi Sıdıka, naylon torbaları koltukların tepesindeki filelere yerleştirirken.

"Bak köy havası nasıl da iyi gelecek sinirlerine. Bi yol git hele sen dedene, her şey yoluna girecek, göreceksin." Eğildi oğluna sarılmak için, oğlan geri çekince kendini, üstelemedi. Kırgınlığı-

nı belli etmeden indi otobüsten, Musa'nın yanına dikilip bekledi. Otobüs kalktığında, karıkoca el salladılar oğullarına. Oğlan hep önüne bakıyordu, görmedi anasıyla babasının uğurlamasını. Bir zaman sonraydı, yanında oturanın sesiyle irkildi.

"İçer miydin?" Yanındaki adam sigara uzatıyordu burnuna doğru.

"Sağ ol, kullanmam."

"Hayret, senin yaşında olup sigara içmeyenine de hiç rastlamamıştım," dedi adam.

"Ben içmem."

"Şimdiki gençler..."

"Ben içmem."

"İyi, iyi, içme. Ben içiyorum da ne oluyor, keçi gibi öksürüp duruyorum." Yaktı kendi sigarasını, içine çekip savurdu dumanını Aydın'a doğru..

"Adın?"

"Hamdullah."

"Allah Allah! Seni uğurlayan annendi değil mi, başka bir ad söylediydi sanki."

"Adım Hamdullah."

Hocası, İslam adları taşımayan gençlere münasip isimler takmıştı. Aydın, komşusunun laflarına cevap vermekten kurtulmak için gözlerini kapatıp uyur gibi yaptı ve dualarını okumaya başladı içinden. Yanında oturan adam bir süre şaşkın baktı dudakları kıpır kıpır ama kendi bir ölü gibi kıpırtısız duran delikanlıya, sonra sol yanına düşen yaşlı adamla sohbet etmek üzere hafif-

çe sırtını çevirdi Aydın'a. Aralık gözkapaklarının altından komşusunu izleyen Aydın derin bir nefes aldı. Tehlikeyi atlatmıştı şimdilik. Ne demişti hocası, şeytan her kılığa bürünebilirdi kanına girmek için. İlla da bir kadın olması şart değildi şeytanın. Hep tetikte, hep tedbirli olmalıydı. Duayı eksik etmemeliydi dudaklarından.

Dedesi çok büyümüş buldu torununu. Uzamış, koca bir adam olmuştu görmeyeli. Sakalları çıkmaya başlamıştı, seyrek bir bıyık kaplamıştı dudaklarının üstünü. Torunu dedesinin elini öpmüş, saygıda kusur etmemişti hiç. Otobüsten inince köye kadar bir at arabasına binmişler, yolun başında da arabadan inip yürümeye başlamışlardı birlikte. Çok az konuşuyordu çocuk. Dedenin sorularına kısa kısa yanıtlar veriyordu. Eskiden böyle durgun değildi bu oğlan, herhalde büyüyor, huyu değişiyor, diye düşündü. Cıva gibi bir çocuktu torunu. Ona Aydın adını, askerdeki komutanı Aydınlı olup memleketini pek övdüğü için kendisi takmıştı.

•••

Oğluyla gelini büyük şehre göç ettiklerinde beş yaşındaydı çocuk. "Bütün kış otur, dalların meyvelenmesini, üzümlerin olmasını bekle, hemencecik sat savur, hadi yine beklemeye geç, kış boyu. Üç beş ağaçla üç beş asma kaç kişiyi besleyecek baba, giderek çoğalıyoruz," demişti oğlu.

Asırlardır süren düzene başkaldırmış, ailesini yanına alıp büyük şehre göçmüş, bir fabrikada bekçiliğe başlamıştı, tıpkı damadı gibi. Torunlarını her yaz, yanına meyve toplamaya, bağ bozmaya yollarlardı ama iki yıl var ki gelmemişti Aydın, okulu var, sınava girecek gibi bahanelerle. Derken hayırsever insanların, başıboş gençleri kurslara topladıklarını, Aydın'ın da bunlardan birine yazıldığını, kursta Kuran öğrendiğini duymuş, sevinmişti. Ama oğlundan son gelen mektup tasa doluydu. Çocuğun neredeyse cinlere karıştığını yazıyor, babasından Aydın'a nasihat etmesini rica ediyordu. Haylazlıklara karşı çok nasihat vermişti ihtiyar ama böylesi ilk kez geliyordu başına. Ne yapacağını bilemez durumdaydı.

Dede torun güneşin altında konuşmadan yürüdüler. Köyün damları göründüğünde yan gözle torununa baktı dede. Eskiden köy göründüğünde sergilediği sevinç tezahürlerinden hiçbiri yoktu oğlanda. Kös kös yürüyordu, başı yerde.

Çocukluktan çıkmış gayri bu, diye düşündü ihtiyar.

Köyün girişinde tanıdıklar toplanmıştı. Ninesi, "Gurban olduğum Aydınım," diye sımsıkı sarıldığında, kollarını iki yanında cansız sopalar gibi sarkıtıp olanları görmemek için sımsıkı gözlerini yumdu çocuk. Daha beterine de hazırlıklı olmalıydı. Sırada halalar, yengeler ve kız yeğenler vardı. Onlar da en azından gelip el sıkmak isteye-

ceklerdi. Şeytanlarla çevrelenecekti etrafı. Şehirde olduğu gibi burada da kurtuluşu yoktu. Bin pişman olmaya başlamıştı geldiğine.

•••

Kızlar neşeli basmalardan dikilmiş şalvarlarının üstüne etekler geçirmişler, başlarına oyalı yemeniler takmışlardı. Kimi kendinden az küçük, kimi az büyüktü. Ama hepsi de ona, erkek olduğundan dolayı saygılarından "Aydın Abi" diyorlardı. Kumral perçemleri, yemenilerinin altından alınlarına dökülüyor, uzun örgüleri sırtlarında sallanıyordu. Pırıltılı ışıklar çakıyordu bal rengi gözlerinde. Aydın hiçbirinin suratına bakmıyor, hiçbiriyle konuşmuyor, kendisini uzak tutuyordu kadınlardan, kızlardan.

Dayısı "Ne o yeğen, şeher kızlarına alıştın da bizim köylü kancıklara yüz vermez mi oldun?" deyivermişti şaka yollu. Allah'tan dede susturmuştu onu, "Oğlan yol yorgunu. Hele bir nefeslesin, dinlensin, kendine gelsin," demişti. "Varmayın üstüne."

Köyde ilk gününü hısım akrabayı, konu komşuyu selamlayıp el öpmekle geçirdi Aydın. Ne çok lafı vardı herkesin; durmaksızın sorular soruyor, büyük şehri anlattırıyorlardı. Dedesi öğleden sonra köy kahvesine götürdü onu. Tavlaya oturması için ısrar ettiler. Zaten az konuşan çocuk büsbütün sindi. Ama hiç olmazsa orada sadece erkekler

vardı. Kızların bıcır bıcır ayak altında dolaştığı evlerde olmaktan daha iyiydi kahvede olmak. Ertesi gün, sabah namazını kılmaya kalktığında, dedesini iç avluda oturur buldu.

"Havada bulut toplanmaya başladı," dedi ihtiyar. "Öğleden sonra yağmur indirebilir. Bu sabah çoluk çocuğu haberleyelim de vişneleri toplayalım dallardan. Refik'e kadar git de söyle, kamyonu alıp gelsin. Kızları da getirsin."

"Kızlar gelmesin, biz hepsini toplarız."

"Ben artık yaşlandım, ağaca çıkamıyorum."

"Ben toplarım, dede."

"Yetişemezsin evlat."

"Yetişirim."

"Olmaz. Töredir bu, herkes kendi ağacını toplar. Bugüne kadar hep böyle oldu. Her doğan kızıma, kızanıma ve sonra da torunlarıma ağaç verdim ben. Sen babanınkini ve kendi ağacını toplayacaksın, onlar kendi ağaçlarını."

Sabah çorbalarını içtikten sonra torunlar, tosunlar ve dede kamyona doluşup bahçelerin bulunduğu yere doğru yola koyuldular. Aydın kamyonun kasasında diğer gençlerle oturmadı, dedesiyle amcasının yanına sıkıştı önde. Kasada kızlar vardı. Kızlar şeytanın yardımcılarıydılar, insanın kanına girer, günaha sokarlardı. Onlardan uzak durdu.

Vişne ağaçları, koyu yeşil yapraklarının arasından sallanan dolgun ve parlak meyveleriyle

sıra sıra dizilmişlerdi bahçede. Oğlanlar çevik hareketlerle tırmanıverirken ağaçlara, kızlar dallara dayadıkları ilkel merdivenlere çıkarak topluyorlardı vişneleri. Meyveleri eteklerinde biriktiyor, hırpalamadan sepetlere boşaltıyorlardı. Bir ağızdan da türkü söylüyorlardı sık sık. Aydın kendini bu parlak, neşeli, enerjinin genç bedenlerden köpüklü su gibi fışkırdığı doğal ortamdan kurtarıp kendi iç dünyasına dönmek istiyor, loş, havasız ve rutubet kokan odaların hafif baş dönmeleriyle varılan gizemini anımsayarak, çevresindeki yaşamdan kaçmak için çaba harcıyor, beceremiyordu. Ağaçlardan, topraktan, genç kızlarla genç oğlanlardan, türkülerden, her yandan, her şeyden hayat fışkırıyordu. Bir yıl öncesine kadar dünyada en çok sevdiği ortam, şimdi ona dayanılması zor bir suçluluk duygusu veriyordu.

"Şu sepeti al da Kezban'ın ağacının altına götür... Hadi oğlum durma, kızın kucağı hepten dolmuş, yerlere düşüp zedelenmesin mahsul... Haydi koş!"

Dedesine karşı gelecek gücü bulamayınca Aydın, sepeti isteksizce sürüdü Kezban'a doğru. Merdivenin üstündeki kıza baktı. Kızın yukarı sıvanmış şalvarıyla soket çorabının arasında açıkta kalan süt beyazı bacağını gördü. Şakakları zonklamaya başladı.

"Gel hele Aydın Abi, yaklaştır sepeti... daha yakın gel," dedi kız. Kucağındakileri boşaltmak

için, eğildi sepete doğru. Kızın terli gövdesinden çıkan kokuyu genzine çekti Aydın, istemeden. Yemenisi saçlarından sıyrılıp arkaya kaymış, kumral saçları alnına dökülmüştü. Yüksek voltta bir elektrik akımının etkisinde kalmış gibi irkildi çocuk. Kıza doğru uzattığı sepet elinden düştü, vişneler yerlere saçıldı.

"Ah beceriksiz, gayrı sen hepten şeherli olmuşsun."

Kız gülerek atladı yere. Aydın'ın yanına çömelip vişneleri toplamaya başladı. Kafaları birbirine değecek kadar yakındı. Kezban'ın nefesinin sıcaklığını yüzünde duyuyordu oğlan. Hem oradan hemen kaçıp gitmek hem de ölene kadar orada kalmak istiyordu. Bu sıcak nefesin, buharı tüten genç gövdesiyle kendini hükmü altına almış şeytanın kölesi olmak. Kızın yerden vişneleri çabuk çabuk toplayan ellerine baktı. Elleri, demin şalvarının altından gözüken ayak bilekleri gibi bembeyaz değildi. O beyazlığı düşününce içine yine bir an öncesinin yüreğini ezen hazzı yayıldı.

Tüm benliği bacaklarının arasında bir yerlere doğru akıyordu. Yüreği yer değiştirmiş, göğsünden kasıklarına kaymış, orada atıyordu.

Dudaklarının üstünde, alnında ter damlacıkları birikmişti. Yanakları alev alevdi. Şeytan onu esir alıyordu. O ise hiç direnmeden teslim olmaktaydı şeytana. Bu, yere çömelmiş, burnunun di-

binde soluyan dişi şeytana. Cennet görüntüsünde bir cehennemdeydi demek, şu anda. Şeytanların egemen olduğu bir başka dünyadaydı.

"Çabuk ol Aydın Abi, dedem görmeden toplayalım hepsini yerden." Kızın sesiyle vişne bahçesine geri döndü çocuk. Doğruldu.

"Kendin topla." Ondaki değişikliği fark etmesin diye hemen arkasını dönüp kızın, üzerine dikilmiş şaşkın bakışları altında koşarak uzaklaştı. Nefes alışları düzelip kendine gelince, dedesinin yanına gitti.

Dede bir ağaca sırtını dayamış, sigara tüttürüyordu.

"Tamam mı senin ağaçlar?" diye sordu.

"Tamam dede."

"Çabuk toplamışsın, aferin. Şimdi git de kızların sepetlerini taşımaya yardım et."

"Dede... Bir şey diyeceğim..."

"De bakalım."

"Bu kızlar... böyle... her yerleri açık saçık..."

"Nereleri açıkmış oğul?" Dede doğruldu, dallara çıkmış kızlara baktı.

"Başları."

"Yemenileri var ya."

"Yemeni yetmez. Çarşafa girmeleri lazım."

"Köy yerinde çarşaf olmaz oğlum. Kızlar tarlada, bahçede çalışıyorlar. Çapa çapalayan karıyı çarşafa sokamazsın."

"Peygamberimiz öyle buyurmuş."

"Peygamberimiz o buyruğu Arap karıları için buyurmuştur. Oralarda meyve bahçesi ve tarla yokmuş. Karı kısmı çalışmak yerine yan gelip yatarmış, ha babam hurma tıkınır, işsizlikten türlü yaramazlık düşünürmüş. Bizim karıların işten başı kalkmaz ki yaramazlık düşünsünler." Keh keh güldü dede.

"Dede, bu kızlar örtünmeyerek günaha giriyorlar."

Gözlerini kısıp torununa baktı ihtiyar.

"Beni de günaha sokuyorlar."

"Bak evlat," dedi ihtiyar. "Şu bahçede vişne toplayan kızların hepsi senin bacılarındır. Dayı kızların, emmi kızların. Onlarla birlikte büyüdün sen, beşikleriniz yan yana kuruldu avlularda. Gönlünü ferah tutamıyorsan onlara karşı, hepsini kara çarşafa soksam da sen yine günaha girersin. Günah onların saçlarında değil, senin yüreğindedir." Kiraz ağacından yapılmış bastonuna dayanarak zorlukla kalktı yerinden, kendine destek vermek isteyen torununu eliyle durdurdu. "Sen sevabı da, günahı da yüreğinde ara."

Ağır aksak adımlarla uzaklaştı Aydın'dan. Bahçenin kapısında bekleyen kamyonun yanına gitti. Oğluna göndereceği mektuba neler yazacağını biliyordu artık.

"Kamışına su yürümüş oğlanın, aklını bu işle bozmuş, ne yapacağını bilemez olmuş. Bir an ev-

vel münasip birini bulup everin, hem o rahatlasın hem siz," diye yazacaktı oğluna.

Sıdıka dört döndü mahallelerinde. Evlilik çağı gelmiş kızlardan hiçbiri, bir süreden beri kafasında takke, üstünde bol pantolonuyla, donuna doldurmuş gibi dolaşan oğluna varmak istemiyordu. İyi kötü kafalarına taktıkları birileri vardı kızların, ama zengin, ama yoksul...

"Bu kondularda Aydın'a kız bulamazsın Sıdıkanım Teyze," dedi komşusu. "Burası işçi muhiti. Kızlar fabrikalarda çalışıyorlar, oralarda buluyorlar kocalarını. Sen bu oğlana kızı başka mahallelerde bulacaksın. Buraların kızları varmazlar ona."

"Dindar olmak kabahat mi yani?" diye sordu Sıdıka. "Gül gibi işi de var, marangozun yanında iyi para kazanmaya başladı."

"Dindar olmak kabahat değil ama kim girer bu devirde tesettüre. Başımızı örtüyoruz işte. Seninki başörtüsüyle yetinse..."

"Dedesi diyor ki evlenirse geçer bu siniri diyor."

"Geçer inşallah," dedi komşusu. "Kime ne olacağı belli olmuyor ki. Bak Fatik'in kızına, kız iyi yere kapılandı okudu etti, hemşire olup bir de doktor koca buldu derken, adam almamış kızı. Kös kös döndü kondusuna Zehra, evlere kapanmış, hiçbir yere çıkmıyormuş. Hastaneye bile gitmez olmuş, hemşirelik etmeye. Oysa ne para geçiyordu eline gece nöbetlerinde bir bilsen."

"Sıçan çıktığı deliği bilmeli," dedi Sıdıka. "Ne demişler, her horoz kendi çöplüğünde."

Mahalleden hiç kimse kız vermedi Aydın'a. Kızların onu istememesi Aydın'ın umurunda değildi. Yılmaksızın, babası, annesi ya da bir başka akrabası sürekli erken evlenmenin faydalarını anlatıp duruyorlar ve nikâhın kerametinden söz ediyorlardı ama bu laflara da kulak astığı yoktu. O kendini iyice kaptırmıştı bodur hocanın öğretilerine.

Her akşam, ayin yapılan bir evde sağa sola sallanıp duruyor, ağzından tükürükler saçarak, "Ya Allah," diye bağırıyor, tanımadığı birilerine sövüyor ve kadınlardan uzak duruyordu.

Annesiyle babasının evlenme konusundaki baskıları tahammül edilmez noktalara geldiğinde, bu evden kurtulursa daha rahat edeceğini düşünmeye başladı. Babası zaten gittiği tekkeye, hocasına, nafile oruçlarına, devamlı çektiği tespihine, kılığına kıyafetine karşıydı. Anasının tam tesettüre girmesine bile o kâfir babası mani oluyordu. Sözünden çıkmayacak bir kadınla, tek başına, kendine ait bir evde, ibadetini istediği gibi sürdürür, istediği gibi davranırdı. İki odalı bir evcik tutacak kadar para kazanıyordu nasılsa.

Mahalleli kadınlar, geçici bir bunalımda olduğuna inandıkları Aydın ile gönlü kırılmış, hayata küsmüş Zehra'nın birbirlerine son derece uygun

düşeceklerine karar verdiklerinde, Sıdıka işe oldubitti gözüyle bakmaya başladı. Gerçi Aydın ortaokulu bitirememişti ama Hasan Usta'nın yanında marangozluğun püf noktalarını öğrenmekte, iyi para kazanmaktaydı.

Zehra ise on üç yaşında evlerine hizmetçiliğe girdiği aile tarafından okutulmuş, liseyi ve hemşire okulunu bitirmiş, kendi muhitlerine göre çok modern, çok varlıklı bir ortamda yetişmişti. Zehra'yı, bir yıldan beri arkadaşlık ettiği genç doktor adayı almamıştı. Oysa anası Fatik, ne cakalar satmıştı mahallede, kızı doktora varacak diye. Fatik haspasının da ayakları yere basmıştı sonunda, Tanrı kızına, doktor yerine, komşusu Sıdıka'nın oğlunu nasip etmişti. Sıdıka, oğluna cinler musallat olmamış olsa, elbette Zehra'nın yerine, koklanmamış bir taze gül arar ve bulurdu. Musa, karısından daha iyimserdi gelin adayı konusunda, içine bu kadar kapanmış birini, tecrübeli, dünya görmüş, üstelik de hemşirelik yapmış bir kız daha iyi idare eder, bunalımdan çıkmasına yardımcı olur diye düşünüyordu.

"Sendeki mal kusursuz olsa, neyse... Ama bizim oğlan çatlak. Bu durumda haddini bileceksin!" demişti karısına.

Sonunda burnunu kırıp oğluna, Fatik'in dillenmiş kızını istemeye gitmişti Sıdıka.

Evine doğru yürürken, kendi odasındaki ışığın yandığını, köşeyi döner dönmez daha yolun başındayken gördü Aydın. İlk aklına gelen ölümdü. Ninesi öldüğünde, teyzeleri ve annesi, ninenin yattığı odadaki ışıkları söndürtmemişlerdi sabaha kadar. Hızlandı. Anahtarı deliğe sokarken, açılıverdi kapı. Kadın karşısındaydı. Çarşafsızdı. Sadece başını bağlamıştı sıkıca.

"Konuşmalıyız Aydın," dedi.

"Benim adım Hamdullah." Bir an önce gidip yıkanmak istiyordu. Su şırıl şırıl akmalıydı her tarafından. Kadın bir şeyler anlatıp duruyordu. Tuvalete gitmesine mani oluyordu. Ters yöne dönüp mutfağa yürüdü. Kaybedecek zamanı yoktu, yıkanması, arlanması, paklanması gerekiyordu. Kadın, bir hamle yapıp yine önüne geçti. İtti kadını, mutfağa girdi... Peşindeydi kadın. Şeytan peşindeydi. Tanrı sınıyordu onu. Şeytanı karşısına değişik şekillerde, kimliklerde yolluyor, resmen sınıyordu. Demek bu gece, onun hesap gecesiydi!

Kadın ellerini sımsıkı tutmuş, memelerinin üstüne bastırıyor, gövdesini onunkine sürtüştürüyordu. Genç bedeni direniyordu şeytana. Ellerini kurtarmayı başarıyor ama bu kez, dizleri çözülüyordu. Ateş göğsünden beline, belinden karnına, karnından kasıklarına iniyordu. Şeytanın kolları boynuna dolanıyordu şimdi. Pembe tatlı dilli şeytan, ince sivri dilli şeytan... Tanrı onu gözlüyordu.

Evin perdeleri her zaman sımsıkı kapalıydı ama Tanrı her yerdeydi. Her şeyi görürdü... Şeytana teslim oluşunu da görürdü.

Tezgâhın üstündeki ekmek bıçağını kaptı. Bıçağın çeliği pırıl pırıldı, peygamber kılıcı gibiydi. Genç bedenindeki güçlü akım bir anda elindeki çeliğe geçti. Havaya kaldırıp sapladı bıçağı şeytana... Bir daha... bir daha... bir daha sapladı.

Gece güne kavuşuyordu. Tan ağarmaya başlamıştı dışarıda. Yerde, kan gölünün içinde, yüzünde mutlu bir gülümsemeyle yatan kadının üstünden atladı, sokak kapısını açtı ve alacakaranlığın serinliğinde, sesinin tüm gücüyle haykırdı Tanrısına:

"Yendim onu! Yendim! Yendim! Sonunda, şeytanı yendim!"

açık-
ler
havada
öykü-

açıkhava dizimiz,
okura otobüs, tren, vapur
ya da metrolarda, tüm
güzergâhlarda eşlik edebilecek
çeviklik ve ebatta
kitaplardan oluşuyor.
deneme, öykü, novella, oyun,
şiir gibi farklı türlerde yalnız
klasikler değil, günümüz
yazarlarının metinleri de bu
dizide yer alıyor.

açıkhava kitapları
sizinle her yere gelebilir,
yolda olma hissinin getirdiği
çağrışımları zenginleştirerek
yeni yazarlara, metinlere ve
dünyalara yelken açmayı
sağlayabilir.

#everestaçıkhava
#açıkhavadakitap
#kitaplaryollarda
#kitaplarheryerde
#kitaplagit

açık-
ler
havada
öykü-

Ayşe Kulin

§

19.

Adı: Aylin, Sevdalinka, Köprü, Nefes Nefese gibi romanlarıyla milyonlarca okur tarafından çok sevilen Ayşe Kulin öyküleriyle **açıkhava**'da! Kulin, kadına şiddete, yoksulluğa, sınıf farklarına, kapalı topluma edebiyatın olanaklarıyla bakmaya çağırıyor. Ayşe Kulin'in iyi bilinen yalın, sinematografik tarzıyla dokunmuş bu metinler, bir yazarın kendi ülkesine sorumlu bakışının ürünleri.

EVEREST
www.everestyayinlari.com
/everestyayinlari
/everestkitap
/everestyayinlari

9 786051 856803